

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

a

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. december 2.

bb. 1. házgyár az alagsorban - vándorló falak - építészlaboratórium a Lágymányosi duna parton

i szö /pá/zs/il cz

1970. december 2.

a budapesti műszaki egyetem új létesítménnyel gazdagodik a következő években: 1973-ig mintegy 100 millió forintos beruházással felépül a háromszintes építészlaboratórium, amely a maga nemében egyedülálló oktatási létesítmény lesz Európában.

a mérnökképzés új „fellegvára”, a Lágymányosi duna-parton, a jelenlegi központi épület mellett emelkedik majd, s modern vonalvezetése szervesen egészíti ki a duna-parti városképet.

érdekessége lesz az új laboratóriumnak, hogy egyetlen ablaka sem nyitható. a szellőzést a világon eddig alkalmazott valamennyi ismert, - mintegy félszáz - szellőző berendezési fajta együtt biztosítja, így mindjárt működés közben ismerhetik meg azokat a jövő építészei. az épület alagsorában „mini-házgyár”, működik majd - termékeinek minőségi ellenőrzését a hallgatók maguk végzik el az emeleti laboratóriumokban. a csillagvizsgálókhoz hasonló forgatható kupola pedig segítséget nyújt a leendő építőmérkönyöknek a fény- és hőhatások gyakorlati megismeréséhez. az építészek „elvarázsolt kastélya”, azonban még egyébre is képes: szerkezetét úgy alakítják ki, hogy egyes közfalai mozgathatók lesznek, s a „vándorló”, falak segítségével újabb kisebb-nagyobb tereket nyernek az egyes építészeti gyakorlatokhoz igazodva.
/folyt.köv./

M

mbb. 1./házgyár ... folyt./ il

az építő- és építészmérnök jelöltek, valamint a leendő épületgépészek képzését szolgáló korszerű létesítményt a későbbiekben újabb követi: a duna-parton emeletes épületet emelnek amelyben a tanszékek, valamint újabb akusztikai laboratóriumok kapnak helyet./mti/

--

bb. 2. három földrész történelmi eseményeinek tárgyi emlékei egy magángyűjteményben

vid ká/il cz

1970. december 2.

németh józsef, a keszthei vasipari ktsz galvanizáló részlegének vezetője 30 éve gyűjt régi fegyvereket, elsősorban kardokat. lakószobája valóságos fegyvermuzeum. három évtized alatt többtucatnyi régi kardot, tört és előtöltős lövegvertszerzett gyűjteménye számára, amely vetekszik a nagy muzeumok hasonló anyagával. a régi kardok három földrész - európa, ázsia és afrika - történelmi eseményeinek tárgyi emlékei. számos kard markolata és kosara valóságos ötvösművészeti remekmű.

az egyik legszebb példány a hindu diszkard, amelynek pengéje figurális díszítésű ötvösmunka. megtalálható a gyűjteményben az arab rohamkés, a voronyezsi kozák pika, a toledói penge, a damaszkuszi kard, a 11. századból származó ap-ródkard, a 48-as huszárkard.

a gyűjtemény legdíszesebb példánya az 1890-ből való magyar diszkard: markolatát és hüvelyét csaknem háromnegyed kilónyi ezüst díszítés ékesíti./mti/

--

- 2 -

NA

bb. 6. megkezdődött a sebespisztrángok násza - kétszáz ezer ivadékra számítanak a garadnai tógazdaságban

vid ká/il cz

1970. december 2.

a hosszúra nyúlt enyhe őszi időjárás hatására több mint egy hónappal később kezdődött meg a sebespisztrángok násza a bükk hegység hidegvízű patakjaiban. a zuhatagok sziklái között megbuvó izleles husu és sporthorgászásra kiválóan alkalmas halfajtát a lillafüred feletti garadnai tógazdaságban mesterséges termékenyítéssel szaporítják. az anyahalakból kifejt borsószem nagyságu, narancssárga színű petéket kelteztőlakba helyezik, majd a him tejét az ikrákra fecskendezik. az így megtermékenyített peték oxigéndús vízben hat hét alatt kelnek ki, s a vékonytörzsű lárvák másfél hónap múlva formás kis halakká fejlődnek. a telep törzsanya átománya már meghaladja a százötven darabot és ezekből szakaszosan, január közepéig átlag ezer -ezerkétszáz petét fejnek ki. így az idei télen mintegy kétszáz ezer sebespisztráng ivadékot nevelnek, amelyeket megerősödésük után az ország tisztavízű hegyi patakjaiban helyeznek el./mti/

--

bb. 4. újabb személyi tárgyakat ajándékozott a katona józsef kiállításnak a nagy drámaíró 89 éves unokaöccse

vid ká/il cz

1970. december 2.

kecskeméten, katona józsef szülőházában november közepén nyílt meg a nagy drámaíró életét, munkásságát, korát dokumentáló állandó emlékkiállítás. a szülőház emlékkönyvébe két hét alatt több mint ezren jegyezték be nevüket, köztük a 89 éves kun sándor, a drámaíró testvérhugának, katona máriának az unokája, katona józsef egyetlen élő közeli rokona. kun sándor néhány tárgyat is ajándékozott a szülőháznak, amelyekről nem állítja, hogy a drámaíróé voltak, de biztosan tudja, hogy a katonaházból kerültek ki valamikor. kun sándor egyébként 1936-ban rendkívül értékes személyi tárgyakat adományozott kecskemétnak, köztük a drámaíró menyasszonyának „r. z.„ monogrammal, ellátott arany karikagyűrűjét, a katona család 882 oldalas, bőrkötésű imakönyvét, a katona józsef által írt magyar nyelvű műszöveget és az író gyöngyháztokba foglalt szemüvegét. ezek azonban a második világháború idején sajnálatos módon megsemmisültek./mti/

--

- 3 -

NA

bb 3. tájékoztató a borforgalmi adóról

1 sl/pá-ju 1e la

1970. december 2

a közelmúltban kormányrendelet jelent meg, amely újból szabályozta a lakosság borforgalmi adófizetési kötelezettségét. a rendelkezésről a következő tájékoztatást adták az mti munkatársának a pénzügyminisztérium illetékes főosztályán:

az újabb szabályozásnak két lényeges, a korábbiaktól eltérő vonása van. az egyik az, hogy a borforgalmi adót a jövőben nem esetenként a bor értékesítésekor, illetve elfogyasztásakor, hanem a termelt bor mennyiségének megfelelően, a többi adóhoz hasonlóan évenként utólag határozzák meg. a rendelet lehetővé teszi, hogy azok a termelők, akiknek az évi bortermése nem haladja meg az 500 litert, az ötévi átlagtermés alapján általánnyal fizethessék adójukat. így a borkészletek rendszeres felmérése és azok folyamatos ellenőrzése megszüntethető.

a jogszabály másik fontos új vonása, hogy a borforgalmi adóval kapcsolatos igazgatási feladatokat 1971. január 1-től a vám- és pénzügyőrség szervei helyett a tanácsok szakigazgatási szervei látják el.

a termelők továbbra sem fizetnek borforgalmi adót a felvásárló szervezeteknek, illetve a mezőgazdasági nagyüzem borki. mérésének átadott bor után.

az adó és az adókedvezmény mértéke változatlan marad, tehát a termelő évenként 250 liter után kedvezményes - literenként 1.50 forint adót fizet.

az új borforgalmi adórendelet 1971. január 1-től érvényes, tehát csak ettől az időponttól intézik az adóigazgatási feladatokat a tanácsok szakigazgatási szervei. az idejé - tehát az 1970. évi - termés bejelentésével kapcsolatos kötelezettség a termelőket a korábbi rendelkezéseknek megfelelően terheli. a készletek felvételét is a vám- és pénzügyőrség szervei végzik.

átmeneti intézkedésként 1971-re az idejé termésből, illetve a korábbi évekből fennmaradt készlet adóját állapítják meg és az adó részletekben történő fizetésére a tanácsok lehetőséget adnak. 1971-ben minden termelőt értesíteni kell arról, hogy borforgalmi adóját általánnyal alapján vagy pedig a termés bejelentésének kötelezettsége mellett a tényleges italkészlet alapján állapítják-e meg. /mti/

- 4 -

bb 5. egymillió 115 ezer gyerek - 5.480 általános iskolában

i vt/mné-ju zs -cz

1970. december 2.

az idejé oktatási évben - a most elkészült statisztikai felmérés adatai szerint - az ország 5.480 általános iskolájában 1 millió 115.993 gyermek tanul, 62 ezerrel kevesebb a tavalyinál. első osztályba az idejé 139 ezren iratkoztak be, közülük 76 ezren /54,7 százalék/ előzőleg óvodába jártak, 15.700-an pedig iskola előkészítő foglalkozáson vettek részt. ebben az esztendőben 153.000 fiatal fejezi be általános iskolai tanulmányait.

a napközi otthonokban 210.125 tanulóval gondoskodnak, csaknem 7.000-rel többről, mint az előző tanévben. a felsőtagozatos tanulók 94,7 százaléka részesül szakrendszerű oktatásban. az általános iskolákban 62.589 diák tanul szakosított tantervű /tagozatos/ osztályban 12 százalékkal több, mint a múlt tanévben. huszonöt ezren járnak ének- zene, 23.700-an orosz, 3.300-an számtan, 3.600-an testnevelés tagozatos osztályba, a többiek pedig angolt, franciát, németet, illetve eszperantót tanulnak szakosított tanterv alapján. az idejé oktatási évben egyébként 345 új szakosított osztályt szerveztek, amelyek száma az általános iskolákban elérte a 2.200-at.

kitűnik az adatból az is, hogy a nyári szünetben 86.000 tanuló volt uttó táborban, 75.000-en részesültek szervezett üdültetésben, s közel 60.000 általános iskolás vett részt a nyáron országjáráson.

tovább bővült a diákotthon-hálózat: ma már 96 általános iskolai diákotthon működik az országban, amelyekben 7,589 hely van.

általános iskoláinkban 63.125 pedagógus tanít. a pedagógusellátottság 98,2 százalékos, a nevelők 72,9 százaléka a nők soraiból kerül ki. /mti/

--

- 5 -

bb 7. a dunaujvárosi öntőde 40 kokillája

vid/ká kcs -cz

1970. december 2.

a dunai vasműben összegezték a kokszevegészeti és az üzemfenntartási gyárrészlegben tartott kommunista műszakok eredményeit. a kommunista műszakokon 1 400 munkás és műszaki vett részt, s körülbelül 300 000 forint értékű terméket, alkatrészt állított elő. az öntődében a napi egy-egy többletet számítva eddig negyven, egyenkint kilenc tonnás kokillát gyártottak tervn felül. most a vasöntők azzal folytatják a kongresszusi munkaversenyt, hogy az év végéig továbbra is egy-egy kokillát gyártsanak napi tervükön felül./mti/

--

bb 8. milliós értékű szerződések a szegedi egyetemi intézetek és az üzemek között

vid/ká kcs -cz

1970. december 2.

a szegedi józsef attila tudományegyetem kutatói fokozott mértékben vesznek részt termelési, kapcsolatos feladatok megoldásában. a tanév kezdete óta folyamatosan több mint száz tudományos kutató kapcsolódott be a különféle gyakorlati témákkal kapcsolatos munkába.

a kibernetikai laboratórium például az év végéig két és fél millió forintos külön bevételhez jut azáltal, hogy elektronikus számítógépével termelési kapcsolatos számítási feladatokat old meg különféle vállalatoknak. a minszk-22 nevű komputerrel tervezték meg a dunaujvárosi házgyári elemek óramű pontosságú szállítását, s beépítését egy 6 000 lakásos szegedi új lakónegyedbe. felhasználják a gépet a helyi építőipar egyéb tervezési, költségvetési munkáiban is. közreműködtek a tiszai butoripari vállalat öt éves tervének elkészítésében, a győri magyar vagon és gépgyár dízel motor kutatásaiban és sok más területen.

az alkalmazottkémiai intézet munkatársai 15 találmányról küldtek tájékoztatót az ország valamennyi vegyiparra műszaki fejlesztési osztályának./folyt.kö./

8.20/kcs

-6-

Tb 1000

bb/.8./milliós értékű...folyt./ kcs

eddig száz üzemtől kaptak választ, amelyekben a vállalatok érdeklődnek a termelékenységet bizonyos területeken a tizszeresére is nevelő porlasztó-, hűtő- és egyéb laboratóriumok, új kémiai eljárások, találmányok bevezetésének részletei felől. a kutatóknak a gyakorlathoz kapcsolódó tevékenységét többek között a nehézipari minisztérium közvetlenül is támogatja, s számos vállalat anyagi eszközökkel segíti a kutatásokat.

a növényélettani intézet bizonyos kutatási eredményeit a nemzetközi atomenergia ügynökség rendelkezésére bocsátja. a befolyó összeg egy részéből tovább bővítik az intézet izotóplaboratóriumát, nukleáris műszerparkját.

a legnagyobb apparátussal a szegedkörnyéki szénhidrogénkutatásokon, valamint olajfeldolgozással kapcsolatos kutatásokon dolgoznak, s egyben a legnagyobb összegű támogatást is az olajipartól kapják. ebbe a munkába hat tanszék kapcsolódott be. a kolloidkémiai tanszéken például eredményes kísérleteket folytatnak hazai alapanyagokból előállítható mélyfuróiszap kialakítására. az általános és fizikai kémiai tanszék a 200 celsius fok feletti, ipari használatra alkalmas robbanóanyagokat tanulmányozza. a többi intézetben is számos „olajos”, témával foglalkoznak./mti/

--

bb 9. pest megyei uttörő muzeum gyömrőn

vid/gö ká kcs -cz

1970. december 2.

a magyar uttörő mozgalom a jövő év júniusában ünnepli megalakulásának 20. évfordulóját. pest megyében már megkezdtek az előkészületeket a jubileumra. megalakult a történelmi emlékbizottság, amelynek egyik feladata összegyűjteni a megyei uttörő mozgalom kétévtizedes emlékeit: pecsétet, működési engedélyeket, krónikákat, jelvényeket, órsi és tábori naplókat, fényképeket stb. az egykori csapatvezetők közül álló bizottság gazdag anyagra számít, amit a gyömrői uttörőház egyik termében állítanak majd ki. a megyei uttörő muzeumot az évforduló napján, június 2-án nyitják meg./mti/

--

7.55/kcs

Tb 1000

-7-

bb 10. megkezdődött baranya legnagyobb husgyárának építése

vid/ká kcs -cz

1970. december 2.

megkezdődött baranya megye legnagyobb husgyárának építése szentegáton, a szentegáti, a görögali és a szentlőrinci állami gazdaság közös vállalkozásban hozza létre a hatalmas sertéstelepet, amely évente 20 000 hizott sertést bocsát majd ki. önmagában egyik gazdaság sem lett volna képes ekkora beruházásra, így viszont arányosan megoszlanak a költségek a társulás tagjai között. a korszerű, automatizált tenyésztő és hizlaló üzem két év alatt készül el.

a szentegáti husgyár lesz a kiemelkedő objektuma annak a nagyszabású sertéstelepesítési programnak, amely 1968-ban kezdődött és 1972-ben fejeződik be. öt év alatt több mint egymillió forintot fordítanak a megye állami gazdasági, termelőszövetkezetei a tenyésztő- és hizlalóüzemek építésére. ilyen hatalmas építési programra még nem volt példa baranya mezőgazdaságában és arányaiban országosan is egyedülálló. a tervzett 21 sertéstelep közül most készült el az első három: a bereemendi dózsa, a somberaki béke őre és a szalántai hunyadi tsz-ben.

a nagy husgyárak, amelyeknek a kormánybázisát a 150 ezer holdnyi baranyai kukoricaterület képezi, folyamatosan lépnek be a termelésbe. 1973-tól kezdve évi másfélszáz ezer hizott sertést - azaz 15 millió kilogramm húst - adnak a közfogyasztásnak ezek a modern üzemek, körülbelül annyit, amennyi jelenleg az összes baranyai gazdaság termelése./mti/

bb 11. pszichológiai vizsgálatok - melegebb bányász ruha-kevesebb szénpor - 62 millió forintos költenek munkásvédelemre a tatabányai bányákban

vid/ká kcs -cz

1970. december 2.

a tatabányai szénbányák igazgatósága a vállalat szakszervezeti bizottságával és a bányaműszaki felügyelőséggel közösen intézkedési tervet készített a munkásvédelem és a munkaegészségügy javítására. a programban pontosan meghatározták, hogy a negyedik ötéves tervben milyen anyagi ráfordításokkal és új módszerekkel javítják a munkakörülményeket. a tervidőszak végéig saját erőforrásaikból összesen 62.2 millió forintot költenek a munkásvédelmi és egészségügyi beruházásokra.

/folyt.köv./ 10/105
8.05/kcs

-8-

bb 11./pszichológiai...folyt./ kcs

ebből az összegből sokat áldoznak a bányák szellőztetésének, levegőellátásának további javítására. korszerűsítik a földalatti világítási rendszert, erősfényű lámpákkal világítják meg a vágatokat, a szén szállító- és rakodótérségeket. évenként 2 millió forintot költenek a transzformátorok, kábelek és lámpatestek beszerzésére, kicserélik a bányászok kézilámpáját is. az ndk-ból 3000 új típusú kézi lámpát vásárolnak. új mentőkészülékekkel és egészségügyi berendezésekkel látják el a bányamentő állomást, több aknában pedig korszerű riasztó-berendezéseket szerelnek fel. a gyors és biztonságos hírközlés érdekében 1974-ig felújítják a szénmedence urh és távbeszélő hálózatát.

a vállalat már a korábbi években is rendkívül sokat áldozott szénporképzés csökkentésére. a negyedik ötéves tervben ismét új módszereket kísérleteznek ki a szénpor megkötésére, hogy tisztább munkahelyeken dolgozhassanak a bányászok. az igazgatóság megbizta az üzemorvosokat, hogy tegyenek javaslatot az eddigitől eltérő, a bányászok egészségét jobban védő munkaruhák és lábbelik rendszeresítésére. ezzel a huzatos, hidegebb bányatérsekben dolgozók kívánságát teljesítik. bővítik a negyedik ötéves tervben a vállalat alkalmassági és képességvizsgáló laboratóriumát is. a munkapszichológiai vizsgálatokat kiterjesztik a munkára jelentkező dolgozók alkalmasságának elbírálására is.

a tervbe vett 62.2 millió forinton felül újabb milliókat költenek a negyedik ötéves tervben a nehéz fizikai munkák gépesítésére. a többi között új gyorsvágathajtó gépet, szénnyalut, önjáró biztosító berendezéseket vásárolnak. a szállító berendezéseknél a nehéz műveletek automatizálására évenként 2.5 millió forintot fordítanak. a külszíni telephelyeken a bányafa, az idomkő és más nehéz anyagok mozgatását is gépesítik./mti/

8.10/kcs

10/105

-9-

bb 12. új szobrok baranyában

vid/ká kcs -cz

1970. december 2.

1970-ben pécs és baranya megye más városai mintegy tizen-négy képzőművészeti alkotással gazdagodtak. felszabadulásunk jubileuma tiszteletére siklós, kombó és szigetvár állított fel a történelmi eseményhez méltó emlékművet. a lenin-centenárium alkalmából avatták fel a szocialista forradalom nagy vezérének bronzba öntött szobrát pécsen. a dunaparti kis város, mohács, központi parkját három szép, új szobor díszíti: a költő radnóti miklóssé és a zeneszerző bartók bélaé, valamint a híres farsangi népszokás emlékére állított busószobor.

jövőre újabb szobrokat avatnak. szigetváron horváth márkának, a szigeti vár kapitányának, siklóson pedig kanizsai dorottyanak, a mohács vész halottait eltemető nagyasszonynak állítanak emléket. /mti/

bb 13. önkéntes brigád hozta be az elmaradást a nyerges-
ujfalui eternitgyárban

vid/ká kcs -cz

1970. december 2.

a nyergesujfalui eternitgyárban munkásokból, adminisztratív dolgozókból nemrégiben önkéntes brigádokat alakítottak, s a kollektiva tagjai rendszeres műszakjuk befejezése után álltak a gépek mellé. a speciális brigádokat a súlyos létszámlhiány miatt, s a termelési elmaradás behozására szervezték. az eternitgyár ugyanis az első félévben az előírtnál 170 000 négyzetméterrel kevesebb eternit hullámlémezt készített. ez a mennyiség több mint egy havi termelésüknek felel meg. miután az országban egyedül a nyergesujfalui üzem gyárt ilyen terméket, fontos volt, hogy a mezőgazdasági építkezéseket kellő mennyiségben lássák el ezzel az építőanyaggal.

az önkéntes brigád kiválóan végezte el feladatát. a rendkívüli műszakokban behozták az egy hónapos elmaradást, sőt terven felül is gyártottak hullámlémezeket. a plusz munkára vállalkozó brigád díjazására a gyár központja 700 000 forint munkabért biztosított. /mti/

8.20/kcs

Tó1015

-10-

bb 14. zöldség és gyümölcsfelhozatal

fk bzs -cz

1970. december 2.

szerdán 50 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre. burgonya 4 vagon /3.50 forint/, fejes káposzta 2 vagon /2.80/, kelkáposzta 10 vagon /3.60/, karfiol 2 vagon /5.60/, sárgarépa 4 vagon /3.60/, petrezselyem gyökér 4 vagon /5.40/, alma 23 vagon /5.60/.

az első narancsszállítmány is megérkezett, 7 vagon mennyiségben. /mti/

bb 15. zeitler istván,

mm bzs -cz

1970. december 2.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje és felesége zeitler istvánné november 22-én elhunytak. hamvasztás utáni búcsuztatásuk december 7-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszm 1. kerületi bizottsága

/mti/

bb 16. gévesítik a szarvasmarha-tartást - tanácskozás
a technika házában

t jf/mm bzs -cz

1970. december 2.

agrár-gépész - és építészmérnökök tanácskoztak szerdán a technika házában a szarvasmarha-tartás gépesítéséről. a negyedik ötéves tervben ugyanis 250 ezer tehén és 220 ezer hízó férőhelyet építenek a gazdaságokban; az új létesítményeket lehetőség szerint mindenhol korszerű gépekkel akarják ellátni, mert így gazdaságosabb az állattartás.

dr. sós frigyos, az agrártudományi egyesület épületgépítési szakosztályának elnöke az mti munkatársának elmondta: az elmúlt 15 évben 100-200 férőhelyes istállók épültek. ezekben még nagy jelentősége volt a fizikai munkának, egyebek között például a takarmányozásnál. a negyedik ötéves tervben az eddiginél lényegesen korszerűbb szarvasmarhatartási létesítmények épülnek. a szakemberek 500-1000-2000 férőhelyes telepeket terveztek, ezeken szinte iparszerű jelleggel, előre programozva nevelik az állatállományt. az új telepeket szakosítják, ami azt jelenti, hogy egy helyen csak tehenet, vagy hízót tartanak. az új létesítményekben 30-40 állatot ápol egy gondozó, a régebbi típusú istállóknak csak 16-18-at.
/folyt.köv./
10.05/bzs

Tó1125

- 11 -

bb 16. /gépesítik a ... 1. folyt./bzs

a szakemberek megállapodtak abban, hogy az állattartás eredményeinek megjavítására sokat kell még tenni az épületek belső klímájának megváltoztatására. az istállókban télen és nyáron is lehetőség szerint egyenletes hőmérsékletet kell biztosítani az állománynak, a levegő nem lehet se túlságosan száraz, sem pedig nedves, mindezt megfelelő légcserével kell biztosítani. a mesterséges szellőztetést ventilátorokkal oldják meg, de egyre inkább előtérbe kerül az istállók hűtése is. a nyári időszakban ugyanis a nagy meleg miatt sokat szenvednek az állatok és ez az eredményeken is megmutatkozik. /mti/

-.-

bb 17. sajtótájékoztató a budapesten árusított élelmiszerek minőségéről

t hi/mm bzs -cz

1970. december 2.

minden forintjuktól 49 fillért élelmiszerekre költenek a budapesti lakosok - közölte dr. vajda ödön, a fővárosi élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet igazgatója szerdán délelőtti tartott sajtótájékoztatóján, s egyben beszámolt a harmadik negyedévi minőségi vizsgálatok tapasztalatairól. elmondta, hogy az említett időszakban 12.800 élelmiszermintát vizsgáltak meg, ezek 7,3 százaléka nem volt megfelelő. különösen sok hibát találtak a preszókávéknál, a hidegkonyhai készítményeknél és a vendéglátóiparban kimért szeszes és üdítő italoknál. az állami husiparból származó töltelék-áru mintái közül tíz nem felelt meg, hibás fenérjetartalom miatt, ezeknek a termékeknek a minősége azonban negyedéves szinten már kielégítő volt. az egyik közért-ben körülbelül 40 kilogramm fagyasztott csirkét zároltak, illetve javasolták a tétel megsemmisítését, mert szakszerűtlen tárolás miatt a fogyasztásra alkalmatlanná vált. a harmadik negyedévben 1970 növényi konzerv-mintát vizsgáltak meg, ezek közül több mint 100 esett kifogás alá. örvendetes, hogy tovább korszerűsödik a tartósított élelmiszerek csomagolása. jelentősen bővül a műanyagok alkalmazása, különösen az ételízestők, gyorsfagyasztott termékek csomagolásánál. külön megemlítették a sasad tsz által alkalmazott műanyagcsomagolást, amelyben a savanyított káposztát hozzák forgalomba. /mti/

- 12 -

10.23/bzs

10.23

bb 18. egyszerűsítették az ajándéktárgyak külföldre küldését

1 sl/fk kcs -cz

1970. december 2.

a magyar közlöny szerdai számában megjelent a magyar nemzeti bank közleménye az ajándéktárgyak külföldre küldésének egyszerűsítéséről.

december 1-től az eddigi 250 forint helyett maximálisan 400 forint értékű ajándékcsoportot lehet a devizahatóság külön engedélye nélkül postán külföldre küldeni. a vámservek a 400 forintos értékhatárig külön kérelem nélkül engedélyezik az ajándékcsoportok kiküldését. a vámkezelés, amely ugyanugy történik, mint bármely más külföldi küldeményé, egyben a devizahatósági engedély megadását is jelenti.

az említett egyszerűsített eljárás kizárólag az olyan háziilag elkészített vagy a kereskedelmi forgalomban megvásárolható ajándéktárgyakra vonatkozik, amelyekért a küldő sem bel- földön, sem külföldön ellenértéket, ellenszolgáltatást nem kap. ha az így kiküldött tárgyakat külföldön mégis értékesítik, az ebből eredő külföldi követeléssel kapcsolatban az általános rendelkezéseket kell alkalmazni.

az ajándékcsoportban devizahatósági engedély nélkül nem szabad külföldre küldeni forint-bankjegyeket és érméket, valutákat, pénzhelyettesítő eszközöket és értékpapírokat, bélyegeket, nemesfémeket és nemesfémekből készült tárgyakat, s az élelmiszerek közül szalámi és kolbászárut, nyers- és füstölt husokat, füstölt szalonnát, zsirszalonnát, zsírt, olajat. nem lehet küldeni olyan árukat sem, amelyek mennyiségük miatt kereskedelmi jellegű cikkeknek számítanak.

örvendetes devizahatósági engedély nélkül légipostán csak azokat az ajándékcsoportokat lehet feladni, amelyeket a posta levélküldeményként vesz fel.

bulgáriába, csehszlovákiába, az ndk-ba és a szovjetunióba az ugynevezett postai kiscsomagokat továbbra is az eddigi rendelkezéseknek megfelelően lehet kiküldeni. /mti/

-.-

10.33/kcs

10.33

-13-

bb 19. nincsenek még kihasználva a kertészeti termelés adottságai - a kertészeti kutató intézet ünnepe

t jf/pá kcs -cz

1970. december 2.

a kertészeti termelés lehetőségei nincsenek még kihasználva hazánkban, ezért a negyedik ötéves tervben a mezőgazdaságnak ezt az ágazatát nagyobb támogatásban részesítik - mondotta dr. gergely istván, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter-helyettes a fennállásának 20. évfordulóját ünneplő kertészeti kutató intézet szerdai ünnepségén. a gyümölcs és a zöldség termelők évről-évre több árut adnak, a választék és a minőség tekintetében azonban még nem minden esetben tudják kielégíteni a szükségletet. nincs elegendő a bogycs és a nyári csonthéjas gyümölcsökből, és zöldségfélékből is többre lenne szükség, ugyanakkor téli almából és őszibarackból már jó közepes termésnél is elhelyezési gondok adódnak. a iv. ötéves tervben ezért a kertészetek munkáját úgy kell korszerűsíteni, hogy létrejöjjön a kívánt piaci egyensúly. az ágazatnak biztosítania kell az egyenletes ellátást és „szét kell húzni”, a fogyasztási időszakot, tehát lényegében egész évben magas biológiai értékű termékekkel kell ellátnia a vásárlókat.

1975-re a jelenlegi 82-85-ről 100 kilóra nő az egy főre eső zöldségfogyasztás, ami gyümölcsből 70-ről 90-ra, borból 35-ről 42 literre fut fel.

a miniszterhelyettes beszélt arról is, hogyan akarják felszámolni a még meglévő hiányosságokat, a jelenlegi közgazdasági feltételek lehetővé teszik a kertészetek és a feldolgozó ipar szoros együttműködését.. ma már egyre több nagy gazdaság vállalkozik a zöldségfélék ugynevezett előfeldolgozására; ezzel növelik saját hasznukat és ugyanakkor megkönnyítik a kereskedelem és a konzervgyárak munkáját, az elkövetkező években az eddiginél nagyobb szerepük lesz a mezőgazdasági nagyüzemek kisebb teljesítményű konzervgyárainak, amelyek a helyszínen dolgozzák fel a termés egy részét, tovább növelik a gyümölcs és hűtő tároló kapacitást, amely napjainkban már meghaladja a 200 ezer tonnát, ez azonban a biztonságos áruértékesítéshez még mindig kevés.

ezután dr. molnár béla, a kertészeti kutató intézet igazgatója ismertette a tudományos központ két évtizedes munkáját. az intézet szakemberei husz év alatt 81 államilag minősített fajtát állítottak elő, az elmúlt évben például 16 zöldségfajtát nemesítettek ki, és 48 fajtának pedig az ugynevezett elit vetőmagját nyerték. egész sor agrotechnikai módszert is adtak az üzemeknek, egyebek között az öntözés, a gyümölcs-telepítés és a növényvédelem korszerűsítésére. /mti/

10.46/kcs

-14-

bb 20. intézkedések a csecsemőruházati ellátás vizsgálata után

mm bzs -cz

1970. december 2.

a központi népi ellenőrzési bizottság a lakosság észrevételei alapján megvizsgálta a csecsemőruházati ellátás helyzetét, a termelés és forgalmazás problémáit.

a forgalom általában bővült, de az ellenőrzés megállapításai szerint egyes termékekből mennyiségi hiány mutatkozott; helyenként pedig szűk volt a választék. a nem kielégítő ellátást részben kapacitáshiány, részben érdekeltségi problémák okozták. abból kiindulva, hogy alapvető követelmény a zavartalan és megfelelő ellátás biztosítása csecsemőruházati cikkekben a könnyűipari minisztérium, a belkereskedelmi minisztériummal együttműködve a vizsgálat tapasztalatai alapján több soron kívüli intézkedést tett, s ezekről a lakosságot tájékoztatják.

az év hátralévő részében a pólyagyártáshoz szükséges többletanyagot is biztosítják. belső intézkedéssel rendezi az ipar az egyéb csecsemőruházati cikkek /kísing, bébiágynemű, rugdalózó stb./ termelését, illetve azok 1971. évi anyag-fedezetét. az intézkedések eredményeként már ez év negyedik negyedévében 15 százalékkal több pelenka kerül az üzletbe, jövőre pedig a belkereskedelem teljes szükségletét kielégíti az ipar.

a negyedik ötéves terv keretében megvalósuló ruházati ipari rekonstrukciók eredményeként a kapacitáshiány ugyancsak fokozatosan csökkenni fog, bár az érdekeltségi problémák feloldása csak hosszabb távon valósítható meg, a negyedik ötéves terv-időszakban e tekintetben várható előrehaladás. /mti/

bb 21. olasz kórus sikere a tisztántulon

vid bzs -cz

1970. december 2.

szerdán elutazott debrecenből a szardíniai sassari város luigi canepa kórusa, amely debreceni meghívásra a tisztántulon adott hangversenyeket. nagy sikerrel szerepelt a 45 tagú kórus debrecenben, nyíregyházán, hajdúszoboszlón és püspökladányban. a hangversenyeken a római és a milánói operaénekesek énekeltek a szólókat, a kórust pedig nino bonavolonta, a római operaház karmestere dirigálta. a szardínia szigetéről érkezett kórus kulturális delegációját dr. francesco guarino, sassari polgármester vezette, aki debrecenben meghívást adott át a debreceni kodály kórusnak szardíniai vendégszereplésre. /mti/

11.05/bzs

-15-

bb 22. negyven évig tanított

vid bzs -cz

1970. december 2.

Évtizede kig a hortobágy-széli községekben dolgozó tanítókat bucsúztatták nyugdíjba vonulásuk alkalmából ünnepélyesen nádudvaron, a 11. számú általános iskolában. Szabó István tanító negyven esztendeig tanította a gyerekeket, nevelte a felnőtt embereket. Schudlich Ilona tanítónő 34, Ludman Györgyné tanítónő 31, Tóth Andorné tanítónő 22 évi szolgálat után vonult nyugalomba. /mti/

bb 23. a tizezredik lakás

vid bzs -cz

1970. december 2.

A délmagyarországi építő vállalat 20 éves fennállásának jelentős állomásához érkezett: szerdán volt a műszaki átadása a két évtized során általuk épített tizezredik lakásnak. erre szegeden a tarjántelepen került sor az egyik nyolcvan lakásos tömbben, amelyet a szolnoki házgyár előzőre gyártott elemeiből állítottak össze. a „jubileumi”, otthont 10.000-ik feliratú táblával jelezték meg.

a délép /nagy betűkkel/ vállalat kivitelezésében csupán szegeden három nagy lakónegyed épült: a 836 lakásos odesszai, a 498 lakásos bécsi körúti és a még készülő tarjántelepi, amelynek eddig átadott csaknem kétezer lakásába minegy nyolcezren költöztek már be. /mti/

bb 24. Lengyel építészek zalai tanulmányútja

vid bzs -cz

1970. december 2.

Zala megyei állami építőipari vállalatnál az elmúlt években sok új kezdeményezés látott napvilágot. a vállalat dolgozói az új építési, épületszerelési és építésszervezési módszereknek nemcsak kezdeményezői, alkalmazói is. zalából indult ki például a lakásépítés ütemét gyorsító középblokkos építési technológiát is. tapasztalataik tanulmányozására lengyel építészek érkeztek a vállalathoz, hogy a francia eredetű térzsalus rendszerű lakásépítés folyamatos építészervezését tanulmányozzák. a gdanski szakemberek egy héten át tanulmányozták a vállalatnál a lakásépítési módszereket. a két építésszervezet a megállapodás szerint a későbbiekben is tartja a kapcsolatot. szakembercserében is megállapodtak: fiatal mérnökökből, technikusokból álló szakembercsoportokat küldenek kölcsönösen 2-3 hónapos tanulmányútra. /mti/

1.23/bzs

10.12.40

- 16 -

bb 25. veszélyes tévedés: étkezési zselatin helyett mérget adtak el

vid/kcs -cz

1970. december 2.

veszélyes tévedés történt pécsen, a széchenyi téri háztartási boltban. november 8-a és 20-a között étkezési zselatin helyett az iparban használt sárga vérlugsót adtak el. ez az anyag ciánkálit is tartalmaz, savval, ecettel, citrommal oldva veszélyes az emberi szervezetre. a cserét egy tapasztalt szőlősgazda vette észre, aki bort kezelt az üzletben vásárolt „zselatinnal”, borának szokatlan színe és íze felkeltette gyanúját, mintát vitt a minőségvizsgáló intézetbe, ahol a vegyelemzés tisztázta a dolgot. a zselatin és a mérgek közötti nagy hasonlóság okozta a veszélyes cserét, no meg a figyelmetlenség. így történt, hogy a zselatinos üvegbe sárga vérlugsót öntöttek és azt árusították. a jelzett idő alatt mintegy 20-25 dekát adtak el. a vásárlókat a helyi sajtó és rádió útján felvilágosították, hogy haladéktalanul vigyék vissza, bármilyen csekély mennyiség is van birtokukban.

a sárga vérlugsó a rendelkezések szerint nem szerepel a kereskedelmi „méreglistáján”, tanulság azonban, hogy nagyobb gondtal kell kezelni, és aki eladásával foglalkozik, ismerje káros hatását a nem rendeltetésszerű használat esetére. /mti/

bb 26. éjfélkor a traktoron - feketekávé

vidd/kcs -cz

1970. december 2.

több száz traktor, lánctalpas erőgép dolgozik még a hajdubihar megyei termelészövetkezetek földjein, hogy a lehetőség szerint minden tavaszi vetésű növény alá megforgassák a talajt. ez évben már sokkal több a mélyszántás a hajdusági mezőgazdasági nagyüzemekben, mint a múlt esztendő hasonló időszakában volt. s ha az időjárás továbbra is kedvez, december közepére a legtöbb helyen végeznek a munkákkal. a termelészövetkezetek gépjavitói és műhelyei gyors hibaelhárító részlegeket üzemeltetnek. a nagy teljesítményű traktorok éjjel-nappal dolgoznak a határban. a szövetkezetek fokozottan gondoskodnak az éjszaka is barázdában dolgozó traktorosokról. a kabai vörös csillag tszben több mint husz erőgép hasítja a barázdákat s naponta 250 hold mélyszántást végeznek el. minden éjszaka terepjáró gépkocsi indul a határba s éjjel tájban forró fekete kávékat kapnak a gépen ülő traktorosok. /mti/

11.30/kcs

10.12.40

- 17 -

bb 27. földgázból készítik az acetilént - befejeződött a borsodi vegyikombinát pvc gyárának bővítése

vid/kcs -cz

1970. december 2.

a kazincbarcikai borsodi vegyikombinát történetében új fejezet kezdődött a párt tizedik kongresszusának hetében. magyar és külföldi szerelők közös összefogásával elkészítették a „pvc 11.„ program utolsó és legfontosabb létesítményét, a parciális oxidációs üzemet. ebben a gyáregységben már nem karbidból, hanem hazánkban először az olcsóbb földgázból állítják elő a pvc egyik alapanyagát, az acetilént. az évi tizenhatezer tonna teljesítményű üzem berendezéseinek nagyobb részét egy olasz cég licenciója alapján a csehszlovák szocialista köztársaság-an gyártották le és szerelésüket is olasz és csehszlovák szakemberek irányításával végezték. segítségükkel nyolc különböző készüléket és gépet szereltek fel, s az új üzem gyártási technológiájának bonyolultságára jellemző, hogy a végtermék, vagyis az acetilén előállításához háromszázhatvan berendezés precíz és pontos együttműködése szükséges. az új üzemben a héten kezdték meg a termelést és a dolgozók a pártkongresszusi versenyt folytatva vállalták, hogy óránként tizennégyezer köbméter földgáz felhasználásával az év végéig ötszáz tonna acetilént gyártanak.

a berendezése szerelésének elvégzéséről szóló jegyzőkönyvet az olasz és csehszlovák cégek szakemberei szerdán írták alá. ezzel az aktussal befejeződött a pvc gyár bővítése és fejlesztése, amelyre több mint 2.5 milliárd forintot költöttek. hat esztendő alatt - többek között - új, nagyteljesítményű klóralkáli elektrolízis, vinilklorid, lúgbepárló, pvc és granuláló, valamint dissouszgáz töltőüzemet építettek, amelyekben csehszlovák, ndk, olasz, nszk és hazai gyártmányú berendezéseket helyeztek el. az új gyáregységek és a hozzájuk kapcsolódó kiszolgáló üzemrészek folyamatosan léptek be a termelésbe és a nagyszabású program végrehajtásával a pvc gyár kapacitása otszörösére növekedett. így abban évente harmincezer tonna pvc port és granulátumot, huszezer tonna tömény marónátront, hatezer tonna cseppfolyós klórt és kétezeröttszáz tonna dissouszgázt állítanak elő./mti/

11.50/kcs.

12/1305

-18-

bb 28. ^{gáz kályhák} a borsodi építkezéseken - mintegy ezer lakás építését fejezik be a télen

vid/kz kcs -cz

1970. december 2.

a borsod megyei építőipari vállalat műszaki vezetői úgy készítették elő a téli munkákat, hogy lehetőleg egyetlen dolgozót se kelljen fagyszabadságra küldeni. a hideg napokon - miszkolcon, kazincbarcikán és ózdon - mintegy ezer lakás szerelését és belső helyiségeinek kiképzését akarják befejezni. az előkészített, zárt munkahelyek fűtését nagyjából az ideiglenesen bevezetett földgázzal vagy propán-bután gáztüzelésű kályhakkal oldják meg. a paneles építkezéseken - köztük a miskolci győrikapui új lakótelepen, valamint kazincbarcikán a félkész épületek nagyobb részében már felszerelték a radiátorokat, hogy a téli feladatokat központi fűtés melegénél végezhessék el, a diósgyőri új városrészben pedig - ahol házi gyári termékekből nyolc, egyenkint tíz emeletes házat szerelnek össze - egy vasuti gőzmozdony segítségével oldják meg a hideg napok fűtési gondjait./mti/

--

bb 29. szegedi „paprika mérleg,,

vd/kz kcs -cz

1970. december 2.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat felmérése szerint az idén több mint 3 000 vagon, fűszernövény termelt a 8 400 holdas tájkörzetben. bár csaknem minden gazdaság belvízkárokat szenvedett és a korai őszi fagyok is ártottak, az idei termés mégis jó közepes. a gazdaságok tulnyomó részében a 40 mázsát meghaladta az átlaghozam, a kiskundorozsmai józsef attila tsz-ben pedig 63 mázsás holdankinti rekorderedményt értek el. a viszontagságos időnyből tanulhattak is a szövetkezetek. a váratlanul beköszöntött októberi fagyok háromszor annyi kárt okoztak a kései ültetvényekben, mind a korábbiakban. az utóbbiak addigra beérlelték a csöveket és a termés nagyrészt leszedhető. a szegedi tájkörzetben újdonságot jelentett az idén a kalocsai tapasztalatok alapján kipróbált hálós tárolási módszer. mintegy 300 vagon fűszerpaprika hosszukás, henger alakú hálókba ömlesztve került a szárító ágásokra, illetve a házak falára szikkadni, utóérlelődni. a termelők nem idegenkedtek az új tárolási formától. jól helyettesíti a hagyományos, de nagyon munkaigényes felfűzést./mti/

--

11.55/kcs

12/1305

-19-

bb 30. új ruházati üzem a kemenshát központjában

vid/kz kcs -cz

1970. december 2.

a negyedik ötéves terv fejlesztési programja keretében új ruházati üzem létesül vasvár nagyközségben. a vas megyei styl ruházati vállalat telepeként működő üzem 200 személyt foglalkoztat majd. kialakítása 22 millió forintba kerül. három tanácsai szervezet - a vas megyei, a szombathelyi járási és a vasvári nagyközségi tanács - valamint a styl ruházati vállalat kooperációjával jön létre. az új üzem a tervek szerint 1972 végére készül el, s nagymértékben enyhíti majd a vidék foglalkoztatási gondjait. ekkor leáll a mostani korszerűtlen ruházati üzem, s az ott dolgozók elfoglalják új munkahelyüket. a gyakorlott szakember gárda biztosíték arra, hogy továbbra is exportminőségű konfekciót gyártsanak vasvároton. /mti/

bb 31. új állategészségügyi állomás szombathelyen

vid/kz kcs -cz

1970. december 2.

több mint hétmillió forintos beruházási költséggel új állategészségügyi állomás épül szombathelyen. a hazai és külföldi tapasztalatok alapján tervezett épületében a technikusok, a laboránsok, az ápolók és a kisegítő személyzetet kivül tizenhárom állatorvos dolgozik majd a körállatorvosokkal, s az üzemi állatorvosokkal szoros együttműködésben.

az új állategészségügyi állomást a jövő év tavaszán adják át rendeltetésének. /mti/

bb 32. „ujjászületett, szentgotthárd

vid/kz kcs -cz

1970. december 2.

a osztrák és a jugoszláv határmenti szentgotthárd valóságosan ujjaszületett. a nagyközség központjában lebontották a régi, korszerűtlen épületeket. helyükre modern négyemeletes lakóházakat, százszemélyes óvodát, ruházati áruházat, minden igényt kielégítő 120 személyes éttermet, presszót építettek. elkészült az új szolgáltató ház, ahol férfi- és női fodrászat, kozmetika, cipőjavító, méretes ruhajavító és méretes szabóság kap helyet. befejezték a községközpont alapcsatornázását is. korszerűsítették a közvilágítást, betonjárdákkal látták el az utcákat, s ezzel kialakult a városi jellegű nagyközségi központ.

/folyt. kov. / 13 1400
2.50/kcs

-20-

bb 32. „ujjászületett, ... folyt. / kc

a községben működő selyemgyárban valósult meg a magyar selyemipar legnagyobb beruházása. ennek eredményeként a szentgotthárdi üzem adja a selyemipar termelésének több mint 50 százalékát. jelentős mértékben fejlődött és fejlődik a több mint 600 éves kaszagyár, valamint a faáru üzem is. /mti/

bb 33. comenius-émlékezés nyiregyházán

vid/kz kcs -cz

1970. december 2.

halálának 300. évfordulója alkalmából szerdán comenius emlékülést tartottak a nyiregyházi tanárképző főiskolán. az ülésen dr. simon gyula, a magyar pedagógiai társaság főtitkára méltatta comenius munkásságát. szabó józsef főiskolai adjunktus: „comenius és a magyarok”, dr. almásy györgy főiskolai docens, „a magyar ember és comenius”, orosz gábor főiskolai adjunktus pedig „a nemzetközi megértés gondolata comenius műveiben”, címmel tartott előadást. az emléküléssel egyidejűleg a főiskolán kiállítás nyílt comenius műveiből. /mti/

bb 34. átadták kaposvár művészeti díjait

vid/kz kcs -cz

1970. december 2.

szerdán - a város felszabadulásának 26. évfordulója alkalmából rendezett ünnepek keretében - együttes ünnepi ülést tartott a kaposvári városi tanács- és a városi pártbizottság. ezuttal osztották ki a városi tanács által alapított „társadalmi munkáért”, kitüntetett emléklaketteket és a város művészeti díjait. a „társadalmi munkáért”, emléklakettet 20 személy, szocialista brigád, üzem, illetve vállalat kapta meg a város fejlesztése, parkosítása terén végzett eredményes munkáért. a város művészeti díjával 11 személyt tüntettek ki. első díjat kapott dr. kanyar józsef, a kaposvári állami levéltár igazgatója, 30 nemzedék vallomása somogyról, című helytörténeti munkájáért, takáts gyula, józsef attila-dijas költő, gerő kázmér és ruisz györgy képzőművészek, a balázs jános képzőművészeti kör vezetői. /mti/

13.00/kcs 13 1400

-21-

bb 35. új kenyérgyár a balaton déli partján

vid/kz/mné kcs -cz

1970. december 2.

az üdülővidék ellátásának megjavítására új kenyérgyárat épített a balaton déli partján - balatonszárszón - a somogy megyei sütőipari vállalat. az új gyár elkészült, megkezdődött a kipróbálása. naponta 6,5 tonna kenyeret és péksüteményt ad majd piacra, s ezzel jelentősen tehermentesíti a siófoki üzemet, amely már csak túlfeszített munkával és meglehetősen nagy zökkenőkkel tudta kielégíteni az állandóan növekvő keresletet./mti/

--

bb 36. 175 ezer méter karácsonyfa somogyból

vid/kz/mné kcs -cz

1970. december 2.

a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság területén megkezdtek a karácsonyfák vágását, szállítását. a déldunántúli megye az idén minden eddiginél többet, összesen 175 ezer folyóméter karácsonyfát ad piacra. a méretválaszték 1 méterestől 3 méteresig terjed. a somogyi fenyőkék jórészt a fővárosba szállítják, de nagy tételben továbbítanak szegedre, komáromba, esztergomba és tatabányára is./mti/

--

bb 37. zárójelentés az árvizkárosultak megsegítésére indított országos akcióról

t gy/pá zs kcs -cz

1970. december 2.

a tavaszi árviz okozta sebek begyógyítására indított országos mozgalom eredményeként - a tervezett 250 millió forint helyett - 336 millió 500 ezer forint gyűlt össze, s a külföldi adományok összege csaknem 44 millió forint - jelentette be az árvizkárosultak megsegítésére alakult országos társadalmi bizottság szerdai záróülésén rostás István, a magyar vöröskereszt főtitkára. a vöröskereszt székházában megtartott tanácskozáson az árvizkárosultak társadalmi segélyezéséről készült zárójelentés elismerően szól a megfeszített építőmunkáról, a lakosság áldozatkészségéről, a különféle társadalmi szervek összefogásáról.

/folyt.köv./
13.10/kcs

Tóth

-22-

bb 37./zárójelentés...folyt./ kcs

a meglepetésszerűen támadó árviz a kitelepített lakosság részére rendkívüli ellátást igényelt. munkások, parasztok, értelmiségi dolgozók, társadalmunk valamennyi rétege egy emberként állt a természeti katasztrófa sújtotta lakosság mellé. a katasztrófa után a természetbeni adományok áradata indult el az árvizsújtotta emberek segítésére. a bajbajutottak részére gyorssegélyként összesen 21.5 millió forintot fizettek ki, s ezt az összeget a szakszervezetek több mint 4 700 000 forinttal növelték. a kiosz dolgozói például több mint 7 700 000 forintot gyűjtöttek össze, amelyből gyorssegélyként mintegy négy millió forint értékű ruházati cikket, takarót, fehérneműt szállítottak a helyszínre. a vállalatok összeállítható faházakat és sátrakat küldtek az ideiglenesen áttelepített emberek részére. a szabolcs megyeiek között összesen mintegy 120 millió forint értékű közszükségleti cikket osztottak ki.

a szamos-menti árviz sújtotta lakosság 85 millió forint segélyt kapott elpusztult ingóságai pótlására. a helyi társadalmi bizottságok összesen 8 223 családnál végeztek pontos helyzetfelmérést. a segélyösszegek megállapításánál figyelembe vették az anyagi kár nagyságát, de mérlegelték a családok szociális helyzetét is.

ezt követően megindult az árviz áldozatául esett lakóházak újjáépítése. ingatlan segélyként szabolcsban 111, csongrádban 35 millió forintot fizettek ki, s a szakszervezetek ezenkívül 5 200 000 forint ingatlan segélyt juttattak a rászorulóknak. a kiosz több család házát ingyen helyreállította, 37 házat pedig részben társadalmi munkában épített fel. az építkezéseken rendkívül nagy segítséget jelentett a rendőrség, a munkásörtség áldozatvállalása. kiemelkedő volt a kiosz támogatása. a fiatalok erejükhez mértén segítettek a bajba jutottakat: az árvizes táborokban 7 turnusban több mint 16 000 fiatal dolgozott az építkezéseken, köztük 210 magyarországon tanuló vietnami fiatal, akik szorgalmukkal mindenütt a legnagyobb elismerést vívták ki.

ugyanakkor, szinte felbecsülhetetlen annak a munkának az értéke, amelyet dolgozóink a gyárakban, üzemekben - az árvizkárosultak megsegítésére irányuló - nemzeti jövedelem egy százalékos túteljesítésére vállaltak. számokkal nem mérhető az az áldozatkész segíteni akarás sem, amely a bajbajutottak ideiglenes ellátására, megfelelő egészségügyi viszonyok kialakítására irányult. mintegy 180 vöröskeresztes egészségügyi szakasz és a szervezet többszáz aktivistája vett részt az emberek közvetlen segítésében, ideiglenes szállások, kórházak, elsősegélyhelyek, oltási központok előkészítésében.

/folyt.köv./
13.15/kcs

Terveken felüli

Tóth

-23-

bb 37./zárójelentés...2.folyt./ kcs

az országos társadalmi bizottság eleget tett feladatainak, tevékenysége lényegében lezárult. azonban az árvízszújtotta lakosság támogatására jelentősen is folyamatosan érkeznek a hazai és külföldi adományok. az uttorok az árvízkárosult iskolákért, mozgalomban részvevő pajtások például eddig 3 200 000 forinttal növelték a vöröskereszt árvízveszélyes csekkészletét./mti/

bb 38. időjárásjelentés

kcs -cz

1970. december 2.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szerdán 13 órakor:

enyhe marad az idő

a skandináv-államokban és a szovjetunió európai területének legnagyobb részén hideg, téli időjárás uralkodik.: 90q3u2 havazik és a hőmérséklet napközben is fagypontra alatta marad. az éjszakai lehűlés igen erős. vannak helyek, ahol mínusz 20, mínusz 30 fokos fagyok is keletkeznek. európa többi részén az óceánról áramló enyhe, nedves levegő okoz változókéony időjárást. többfelé esik az eső. hajnalban és reggel sokfelé keletkezik köd. a hőmérséklet jóval az évszaknak megfelelő érték fölött alakul. kedden például a közép-európában mért hőmérsékleti csúcserkékek 6-8 fokkal magasabbak voltak a legutóbbi évek átlagánál. a kárpát-medence időjárását is az enyhe óceáni levegő határozza meg, - így csütörtök estig hazánk időjárásában lényeges változás nem várható.

hazánkban kedden tulnyomóan felhős, a reggeli és délelőtti órákban sokfelé ködös volt az idő. a tartósan ködös helyeken napközben sem emelkedet. a hőmérséklet 5-7 fokra magasabbra. azokon a helyeken azonban, ahol a köd már a reggeli órákban feloszlott, 12-14 fokos maximumok alakultak ki. a délutáni és esti órákban többfelé esett az eső. néhány helyen zivatar is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége csak klörinciben és gyöngyösön érte el a 10, kékesen pedig a 11 mm-t. máhajnára az ország területén 1-7 fokra hűlt le a levegő. dél-előtti országsszerte változóan felhős, enyhe idő volt. néhány helyen még 11 órára sem oszlott el a köd. a hőmérséklet 11 órakor 4-9 fok között váltakozott.

/folyt.köv./
13.40/kcs

101500

-24-

bb 38./időjárásjelentés, folyt./ kcs

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 7,0 fok volt, a sokévi átlagnál 3,8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős, enyhe idő.

szórványosan kisebb esők. mérsékelt, napközben megélénkülő dél-nyugati, nyugati szél. hajnalban és reggel ködképződés, néhány helyen ködszitalás. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 1, plusz 4. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4-9 fok között./

a duna vízállása budapesten 320 cm./mti/

bb 39. 40 000 tonna szén terven felül az oroszlanlyi 16-os aknából

vid/kz kcs hgy

1970. december 2.

kimagasló sikereket értek el a kongresszusi munkaversenyben az oroszlanlyi 16-os akna dolgozói. szerdán délelőtti teljesítették éves termelési tervüket: az év elejétől csaknem félmillió tonna szenet küldtek felszínre. egyidejűleg nagymértékben javították a termelékenységüket is, a kiváló eredményekben része van az október elején üzembehelyezett szovjet önjáró hidraulikus biztosító berendezésnek és a hozzá tartozó nagy teljesítményű, ugyancsak szovjet jövesztőrakodógépnek. míg a hagyományos rárobantásos technológiával művelt frontokon - nagyon jó geológiai viszonyok között - átlagosan 50 vagonos napi termelést értek el, a szovjet berendezésekkel egyharmadnyi dolgozóval, nehéz geológiai körülmények között, 76 vagon szenet adtak naponta. a bányá dolgozói elhatározták, hogy az eredetileg vállalt 10 000 tonnával szemben az év végéig 40 000 tonna szenet adnak terven felül./mti/

13.45/kcs

101500

-25-

bb 40. a beruházások hatékonyságának fokozására ösztönzők az új hitelpolitikai irányelvek

1 sl/gk ie kcs hgy 1970. december 2.

mint ismeretes, legutóbbi ülésén a kormány határozatot hozott a hitelpolitikai irányelvekről, ennek jelentőségéről, az irányelvek új vonásairól a következő tájékoztatást adták az mti munkatársának a magyar beruházási bankban:

- a kormány az új hitelpolitikai irányelveket meghatározó attól időre hagyta jóvá, szoros összhangban a negyedik ötéves tervvel, a hitelezés feltételei - éppen az új ötéves terv követelményeinek megfelelően - hatékonyabb, jövedelmezőbb és a népgazdaság számára legfontosabb beruházásokra ösztönzik a vállalatokat, továbbra is előnyben részesítik a jövedelmezőbb beruházásokat, a mérce azonban magasabb lesz, mint a korábbi években, eddig általában azok a beruházások számítottak jövedelmezőnek, amelyek révén évenként a befektetett összegnek legalább 7 százalékat érték el nyereségként, az új hitelpolitikai elvek alapján akkor jövedelmező a beruházás, ha az iparban és az építőiparban legalább 15, az élelmiszeriparban és a kereskedelemben 10, az építőanyagiparban, a mezőgazdaságban, a szállítás és a hírközlés területén pedig legalább 7 százalékos nyereséget hoz, a magasabb követelmény a gyakorlatban kialakult átlagokhoz igazodik, s lehetővé teszi a hitelezési versenyt, a szelekciót.

- további új feltétel, hogy a vállalatok hitelt csak akkor kaphatnak, ha a beruházási összeg 30 százalékat saját alapjukból biztosítani tudják, ezzel az intézkedéssel nagyobb megfontoltságra, a kockázatvállalás alaposabb elemzésére készítetik a vállalatok vezetőit, ez annál is indokoltabb, mert a beruházási nagyságrendek emelkedése miatt a visszafizetési idő is fokozatosan nő, s a visszafizetések időpontjának távolodása könnyelmű elhatározásokra is csábíthatja a vállalatok vezetőit, mivel a beruházási összeg 30 százaléknak megkövetelése egyes vállalatoknál most még átmeneti nehézségeket okozhatna, 1971-ben még a saját alap biztosítási kötelezettsége a beruházás ütemezésének megfelelő részletekre bontható, sőt kivételes esetekben a saját alap megkövetelését részben vagy egészben mellőzhetik.

/folyt.köv./
14.00/kcs

101500

-26-

bb /a beruházások...folyt./ kcs

- az új hitelpolitikai irányelvek jelentős lejáratú, illetve kamatkedvezményeket biztosítanak a népgazdaság számára legfontosabb beruházásokhoz, kedvezményes hitelt folyósítanak például azokhoz a beruházásokhoz, amelyek segítik a következő export-árualap bővítését, a lakosság részére végzett javító-szolgáltató munkák színvonalának emelését, a közúti járműgyártást, az alumíniumipar fejlesztését, a hazai vagy más szocialista országban készült számítógépek alkalmazását, a számítástechnikai gépek és alkatrészek gyártásának fejlesztését, kedvezményes hiteleket nyújtanak az építőipar és a hozzá tartozó ipari háttér fejlesztésére, a ruházati ipar, a bútorgyártás ipar rekonstrukciójára, néhány más fontos népgazdasági program végrehajtására és a lakosság jobb ellátását szolgáló egyes hiányzó cikkek gyártásának fokozására, szolgáltatások bővítésére.

-- ami az 1971-es évet illeti, az állami támogatás csaknem kétszer akkora lesz, mint az idén, összességében pedig lényegében az 1970. évihez hasonló lesz a rendelkezésre álló hitelösszeg, a beruházási piac helyzete ugyanis nem indokolja a hitelek jelentősebb emelését, a hitelek iránti igény egyébként igen nagy, már is sok hitelkérelem érkezett a magyar beruházási bankhoz, az elbírálás megkezdődött, s mindenekelőtt a kiemelt népgazdasági programok megvalósításához szükséges hitelekéről döntenek, a piaci és pénzügyi egyensúly fenntartása megköveteli, hogy az egyébként jövedelmező beruházások közül is mindenekelőtt azokat támogassák hitellel, amelyekhez kevesebb építkezés és több gép szükséges, a minden szempontból jó és hasznos beruházási szándékok földelítésére a már is beérkezett nagyszámú kérelem ellenére a magyar beruházási bank versenyfelhívásokat tesz közzé, s a verseny alapján dönt a hitelek odaítéléséről./mti/

bb 1. kadosa pált, az ndk művészeti akadémia levelező-tagjává választotta

14.00/pá zs kcs hgy

1970. december 2.

a német demokratikus köztársaság művészeti akadémiaja kadosa pált kcsuth-dijas zeneszerzőt, a zeneművészeti főiskola tanárát levelező tagjává választotta.

az erről szóló okmányt szerdán az ndk budapesti nagykövetségén ünnepélyes keretek között adta át günter kochan nemzeti díjas zeneszerző, az ndk művészeti akadémiajának tagja, a zeneművészeti szakosztály titkára, kadosa pált meghatott szavakkal mondott köszönetet az elismerésért.

az ünnepi aktusnál jelen volt a magyar zenei élet több képviselője, s ott volt joachim watzig, az ndk nagykövetségének kulturattaséja./mti/

14.05/kcs 101500

-27-

bb 40. a beruházások hatékonyságának fokozására ösztönzők az új hitelpolitikai irányelvek

1 sl/gk ie kcs hgy

1970. december 2.

mint ismeretes, legutóbbi ülésén a kormány határozatot hozott a hitelpolitikai irányelvekről, ennek jelentőségéről, az irányelvek új vonásairól a következő tájékoztatást adták az mti munkatársának a magyar beruházási bankban:

- a kormány az új hitelpolitikai irányelveket meghatározóan időre hagyta jóvá, szoros összhangban a negyedik ötéves tervvel, a hitelezés feltételei - éppen az új ötéves terv követelményeinek megfelelően - hatékonyabb, jövedelmezőbb és a népgazdaság számára legfontosabb beruházásokra ösztönzik a vállalatokat, továbbra is előnyben részesítik a jövedelmezőbb beruházásokat, a mérce azonban magasabb lesz, mint a korábbi években, eddig általában azok a beruházások számítotak jövedelmezőnek, amelyek révén évenként a befektetett összegnek legalább 7 százalékat érték el nyereségként, az új hitelpolitikai elvek alapján akkor jövedelmező a beruházás, ha az iparban és az építőiparban legalább 15, az élelmiszeriparban és a kereskedelemben 10, az építőanyagiparban, a mezőgazdaságban, a szállítás és a hírközlés területén pedig legalább 7 százalékos nyereséget hoz, a magasabb követelmény a gyakorlatban kialakult átlagokhoz igazodik, s lehetővé teszi a hitelezési versenyt, a szelekciót.

- további új feltétel, hogy a vállalatok hitelt csak akkor kaphatnak, ha a beruházási összeg 30 százalékat saját alapjukból biztosítani tudják, ezzel az intézkedéssel nagyobb megfontoltságra, a kockázatvállalás alaposabb elemzésére készítetik a vállalatok vezetőit, ez annál is indokoltabb, mert a beruházási nagyságrendek emelkedése miatt a visszafizetési idő is fokozatosan nő, s a visszafizetések időpontjának távolodása könnyelmű elhatározásokra is csábíthatja a vállalatok vezetőit, mivel a beruházási összeg 30 százaléka megkövetelése egyes vállalatoknál most még átmeneti nehézségeket okozhatna, 1971-ben még a saját alap biztosítási kötelezettsége a beruházás ütemezésének megfelelő részletekre bontható, sőt kivételes esetekben a saját alap megkövetelését részben vagy egészben mellőzhetik.

/folyt.köv./ 101500
14.00/kcs

-26-

bb ./a beruházások...folyt./ kcs

- az új hitelpolitikai irányelvek jelentős lejáratú, illetve kamatkedvezményeket biztosítanak a népgazdaság számára legfontosabb beruházásokhoz, kedvezményes hitelt folyósítanak például azokhoz a beruházásokhoz, amelyek segítik a kóvertálható export-árualap bővítését, a lakosság részére végzett javító-szolgáltató munkák színvonalának emelését, a közúti járműgyártást, az alumíniumipar fejlesztését, a hazai vagy más szocialista országban készült számítógépek alkalmazását, a számítástechnikai gépek és alkatrészek gyártásának fejlesztését, kedvezményes hiteleket nyújtanak az építőipar és a hozzá tartozó ipari háttér fejlesztésére, a ruházati ipar, a bútorgyártás, az ipari rekonstrukciójára, néhány más fontos népgazdasági program végrehajtására és a lakosság jobb ellátását szolgáló egyes hiányzó cikkek gyártásának fokozására, szolgáltatások bővítésére.

-- ami az 1971-es évet illeti, az állami támogatás csaknem kétszer akkora lesz, mint az idén, összességében pedig lényegesen az 1970. évihez hasonló lesz a rendelkezésre álló hitelösszeg, a beruházási piac helyzete ugyanis nem indokolja a hitelek jelentősebb emelését, a hitelek iránti igény egyébként igen nagy, máris sok hitelkérelem érkezett a magyar beruházási bankhoz, az elbírálás megkezdődött, s mindenekelőtt a kiemelt népgazdasági programok megvalósításához szükséges hitelekéről döntenek, a piaci és pénzügyi egyensúly fenntartása megköveteli, hogy az egyébként jövedelmező beruházások közül is mindenekelőtt azokat támogassák hitellel, amelyekhez kevesebb építkezés és több gép szükséges, a minden szempontból jó és hasznos beruházási számok földelítésére a máris beérkezett nagyszámú kérelem ellenére a magyar beruházási bank versenyfelhívásokat tesz közzé, s a verseny alapján dönt a hitelek odaítéléséről./mti/

bb 1. kadosa pált, az ndk művészeti akadémia levelező-tagjává választotta

1 sl/pá zs kcs hgy

1970. december 2.

a német demokratikus köztársaság művészeti akadémiaja kadosa pált kcsuth-díjas zeneszerzőt, a zeneművészeti főiskola tanárát levelező tagjává választotta.

az erről szóló okmányt szerdán az ndk budapesti nagykövetségén ünnepélyes keretek között adta át günter kochan nemzeti díjas zeneszerző, az ndk művészeti akadémiajának tagja, a zeneművészeti fszakosztály titkára, kadosa pált meghatott szavakkal mondott köszönetet az elismerésért.

az ünnepi aktusnál jelen volt a magyar zenei élet több képviselője, s ott volt joachim watzig, az ndk nagykövetségének kulturattaséja./mti/

14.05/kcs 101500

-27-

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.17. számú hírünket visszavonjuk, helyette az alábbi tudósítást kérjük figyelembe venni.

x x x

bb 17. sajtótájékoztató a budapesti élelmiszerellenőrzés tapasztalatairól

t hi/nm zs kcs hgy

1970. december 2.

minden forintból 49 fillért élelmiszerre költenek a budapestiek s joggal igénylik, hogy pénzükért jó minőségű árut kapjanak - mondotta szerdai sajtótájékoztatóján dr. vajda on, a fővárosi élelmiszerellenőrző- és vegyvizsgáló intézet igazgatója. a harmadik negyedévi munka fő tapasztalataként elmondta, hogy körülbelül 12 300 élelmiszervizsgálatot végeztek, s a minták 7,3 százaléka volt kifogásolható. különösen gyakran találtak minőségi hibát a presszókávéknál, a hidegkonyhai készítményeknél és a vendéglátóiparban kimért szesz- és üdítőitaloknál. ami a különféle húсарuk minőségét illeti, az állami húсарból származó töltelékárúknál az előírt fehérjeter tartalom hiánya miatt több ízben figyelmeztetni kellett az előállító vállalatokat, annak ellenére, hogy a negyedév egészében a termékek átlagos minősége kielégítő volt. a ceglédi húсарi vállalat gyártmányi közül a „lódebrecenit”, és a „gyulai módra”, készített szárazkolbászt kifogásolták, mert só tartalmuk a megengedettnek csaknem kétszerese volt. az indokolatlanul magas só tartalom oka: a finomított étkezési só körül 3 forint, a színhúsé pedig több mint 40 forint. gyengének bizonyult jónéhány import húsféleség minősége, s hasonló hibát tapasztaltak az importált sertésszirmál is: ezt a bel-földihez keverve hozták forgalomba, s hosszabb tárolás után kellemetlen ízt kapott.

gondosan megvizsgálták ahutóipar különböző termékeit is. az egyik közért-ben zároltak 40 kilo fagyasztott csirkét, sőt az egész mennyiség megsemmisítését javasolták, mert a helytelen tárolás következtében fogyasztásra alkalmatlanná vált. hasonló mennyiségű megavasodott szalonnát találtak a szentesi felszabadulás ísz budapesti árudájában. a gyorsfagyasztott, illetve az ételkonzervnek feldolgozott marhapörkölt összehasonlításakor kiderült, hogy a gyorsfagyasztott termék minősége csaknem azonos a házi készítésűével, ezért a fogyasztók jobban kedvelik. a szakemberek megállapítását igazolta az egyidejűleg végzett „háziasszonyi bírálat”, is.

/folyt.köv./ 14.20/kcs 101500

-28-

bb 17./sajtótájékozt tó...fol t. kcs

a növényi konzervek minőségét az előállító üzemekben és a kereskedelmi hálózatban többszörösen ellenőrizték. főleg a csemege uborkánál találtak kifogásolni valót, első-sorban súlyhiány miatt. egyébként örvendetes, hogy a tartósított élelmiszerek csomagolása korszerűbb. fokozottan használják a műanyag csomagolást, elsősorban ételizesítőknél, gyorsfagyasztott áruknál. kitűnő megoldású a saasad tsz által forgalomba hozott sa anyított káposzta műanyagcsomagolása.

figyelemreméltóak az egyéb vizsgálatok tapasztalatai is. a presszókban megvizsgált 265 duplaközül 59-nél észleltek a kávéfőzők részéről „anyagtakarékos-ságot”, „ az italárakat változtatlanul gyakran vizezik, illetve kevesebbet mérnek.

a sajtótájékoztatón rámutattak: bár az ellenőrzés tapasztalatai szerint egyes élelmiszerek minőségére még mindig sok a panasz, ennek ellenére a szabálysértés címén kirótt pénzbírságok összege csökken: a múlt évben átlagosan 291 forint bírságot fizetett egy-egy szabálysértő, az idén ez az összeg 259 forintra csökkent. vidéken fordított az arány: a tavalyi 136 forint átlaggal szemben az idén 740 forint bírságot róttak ki személyenként. közölték a sajtótájékoztatón azt is, hogy a fővárosi élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet a jövőben szorosabb együttműködést alakít ki a megyei élelmiszervizsgáló intézetekkel, s megszervezik a kölcsönös tapasztalatcserét a köjál-lal és az állategészségügyi állomással is./mti/

--

öbb 42. pest megyei tapasztalat: hasznos volt a nagyközségek szervezése

vid/fm gö kcs hgy

1970. december 2.

a nagyközségek és a közös tanácsu községek államigazgatói szerveinek munkájáról tárgyalt szerdán a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ország legnépesebb megyéjében 44 településből 20 közös tanácsu község alakult, 48 pedig az idén kapta meg a nagyközségi rangot. /folyt.köv./
14.20/kcs -29-

101500

bb 42./pest megyei tapasztalat:...folyt./ kcs

a cél az volt, hogy a tanácsok hatáskörének bővítésével meggyorsítsák a települések fejlődését, erősítsék a tanácsok működésének demokratikus vonásait. A nagyközségi „előléptetések”, és a közös tanácsok alakítása kedvezően hatottak a települések életére. tartalmasabbak lettek a tanács- és vb-ülések, emelkedett a társadalmi munkában résztvevők száma, és teljesítményük értéke. több nagyközségben példamutató kezdeményezések születtek a más szervekkel való együttműködés - például óvodák, vízművek, csatornahálózat stb. építése - érdekében.

megállapította a végrehajtó bizottság, hogy az új tanácsai szervek vezetése - egy-két kivétellel - megfelelő, azonban a kapott hatáskörök gyakorlásához több jólképzett szakemberre, építészre, mezőgazdászra, jogászra lenne szükség. gondot okoz, hogy a megjelenő jogszabályok nagy tömegét nehéz összefogni, mert több bonyolult, még érvényben lévő, de már elavult jogszabály nehezíti a döntéseket. jól rendszerezett jogszabály-gyűjteményre, szabálymagyarázatra, elvi és gyakorlati útmutatásra van szükség. a végrehajtó bizottság a megyei tanács legfontosabb feladatának a nagyközségek szakember-ellátását jelölte meg. elhatározták továbbá, hogy a fiatal, még gyakorlatlan ügyintézők számára tanfolyamokat szerveznek. a nagyközségek fejlődését pedig azzal is elősegítik, hogy tanácsaikat előreláthatólag 1971-től önálló bérghatározási joggal ruházzák fel./mti/

--

bb 45. botrányt okoztak a vendéglőben, megtámadták a rendőrt

vid/fm kcs hgy

1970. december 2.

csehi zoltán hegyeshalmi kőművessegéd, aranyosi lászló rajki kőművessegéd és sárközi margit szőnyi segéd munkás a komáromi korzó étteremben garázda módon viselkedtek, s az őket igazgató rendőrtizedest is megtámadták. az esztergomi megyei bíróság hivatalos személy elleni erőszak miatt csehi zoltánt egy évi, aranyosi lászlót 7 hónapi, sárközi margitot pedig hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet jogerős./mti/

14.30/kcs

To 1500

--
-30-

bb 43. 300 forintos szélvédő üveg 800-ért - a gépkocsialkatrész ellátást vizsgálta a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/kz bzs hgy

1970. december 2.

a krónikus gépkocsi-alkatrészhiány okait vizsgálta meg a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság. a tizenöt, gépkocsit üzemeltető és javító, valamint gépkocsi alkatrészt forgalmazó vállalatot érintő vizsgálat tapasztalatait a bizottság szerdai ülésén értékelték. mint rámutattak, a hiány enyhítésére a vállalatok általában megpróbálkoznak alkatrészek „hazai” gyártásával is. ez azonban - anélkül, hogy a probléma lényegét megoldaná - alaposan megdrágítja a javításokat.

a forgalmazók a megrendelt alkatrészeknek alig ötven százalékat kapják meg. különösen feltűnő a kisértékű alkatrészek hiánya. a kereskedelem csak „komplett”, berendezéseket árusít, s így gyakori eset, hogy egy háromszáz forintos homlokkerék „hiánya”, miatt komplett hátsó futóművet kell cserélni tizenötezer forintért.

az autójavító kisiparosoknál viszont, mint arra a vizsgálat ugyancsak fényt derített, szinte kivétel nélkül minden alkatrész kapható. a kisiparosok azonban egyszerű megvásárlás esetén is hozzászámolják a szerelési költséget az alkatrész árához, sőt ha valóban be is építik az alkatrészt, úgy ezt az összeget még egyszer felszámolják. így kerül aztán egy 300 forint értékű szélvédő üveg végül is 800 forintba.

az alkatrészellátás javítására a népi ellenőrzési bizottság több javaslatot tett. javasolta többek között az elárusított hálózat bővítését, továbbá azt, hogy a javítóüzemek is foglalkozzanak alkatrész eladással. állást foglaltak az ellen, hogy kisebb értékű alkatrészeket is csak „komplettirozva”, lehessen megvásárolni. /mti/

--

14.45/bzs

To 1500

- 31 -

bb 44. kiszélesítik a falukrónika-írást fejér megyében

vid/fm bzs hgy 1970. december 2.

fejér megyében a néprajzi emlékek gyűjtésének, a helytörténeti és a régészeti kutatásoknak a támogatására a népfront-mozgalom keretében tíz évvel ezelőtt széleskörű mozgalom indult. a tíz évs munka eredményeit és a további feladatokat mérte fel az a tanácskozás, amelyet szerdán székesfehérvárott rendeztek meg a helytörténeti munkaközösségek vezetőinek és a falukrónikák íróinak részvételével.

a helytörténeti kutatás és krónikairás fejrben a „nagy ávfordulók, „ előtti időkben terebélyesedett ki. a párt megalkulásának és a tanácskoztársaság kikiáltásának 50., valamint a felszabadulás 25. évfordulójára a megye községeinek több mint felében készült falukrónika. a bicskei és a sárbogárdi járás valamennyi községében külön megörökítették a tanácskoztársaság 133 napjának helyi eseményeit. sok természetközvetkezeten és ipari üzemen is feldolgozták a gazdaság, illetve az üzem történetét.

a tanácskozáson számos javaslatot fogadtak el a honismereti munka további szélesítésére. ezek szerint újjaalakítják a honismereti társadalmi munkabizottságokat, s közülük többet krónikairó szakkörre szerveznek át. bekapcsolják a munkába a fiatalokat, akik részére honismereti ifjúsági tábort szerveznek. kiterjesztik a munkát a műemlék- és természetvédelemre, valamint a régi földrajzi nevek gyűjtésére. /mti/

bb 46. népfront-küldöttség utazott prágába

fk zs bzs hgy 1970. december 2.

szerdán a csehszlovák nemzeti front központi bizottságának meghívására prágába utazott a hazafias népfront országos tanácsának delegációja, bencsik istván főtitkár vezetésével. a küldöttség tagjai: dr. nemecz ernő egyetemi tanár, a hazafias népfront országos elnökségének tagja, hajduska istván újságíró és madló istván, a népfront vas-megyei bizottságának titkára, az országos tanács tagjai.

/folyt. köv./
14.50/bzs

Tó1520

- 32 -

bb 46. /népfront küldöttség ... 1. folyt./bzs

a küldöttség egy hetet tölt csehszlovákiában a nemzeti front vendégeként, s tárgyalásokat folytat a két mozgalom közötti kapcsolatok elmélyítéséről.

a delegáció bucsuztatására megjelentek a ferihegyi u. lőtéren bugár jánosné, a hazafias épfront főtitkár-helyettese, nánási lászló, a népfront országos elnökségének tagja, a szóvosz felügyelő bizottságának elnöke, barati józsef és mátyás lászló, a népfront országos tanácsának titkárai, sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára. jelen volt. dr. oldrich mohelsky, a budapesti csehszlovák nagykövetség tanácsosa is. /mti/

bb 47. gárdonyi géza-diáknapok egerben

vid/fm bzs hgy 1970. december 2.

négy megye - heves, nógrád, pest és szolnok, - valamint budapest tanulóifjúságának részvételével 1971. május 23-tól 26-ig ismét megrendezik egerben - ezuttal harmadik alkalommal - a hagyományos gárdonyi géza-diáknapokat. az előkészítő bizottság szerdán tartotta alakuló ülését egerben, ahol jóváhagyták a fesztivál részletes programját.

a gárdonyi géza-diáknapok rendezvénysorozata az év legnagyobb ifjúsági megmozdulása lesz egerben: felelevenítik az egri diákélet értékes és követendő hagyományait, elmélyítik a négy szomszédos megye tanulóifjúságának barátságát. számos kulturális és sport vetélkedőre is sor kerül és különféle pályázatokat hirdetnek. megemlékeznek majd az egri vár védek 1552-ben vívott hősi küzdelméről, valamint a város népszerű írójáról, gárdonyi gézáról. megrendezik a veteránok és fiatalok találkozóját is.

a diáknapokat május 23-án este mintegy ötezer fiatal részvételével nyitják meg eger központjában, a gárdonyi géza téren, ahol beiktatják eger „diák-főpolgármesterét, „ aki négy napon át irányítja a gazdag program lebonyolítását. /mti/

15.00/bzs

Tó1520

- 33 -

bb. 52. falusi ellátás - női szemmel

vid fm/il hgy

1970. december 2.

szerdán megkezdődött veszprémben az általános fogyasztási szövetkezetek országos szövetsége nőbizottságának két-napos tanácskozása. az ország minden részéből meghívott asszonyok veszprém környékének falvaiban azt tanulmányozzák, hogy az általános fogyasztási szövetkezetek milyen segítséget nyújtanak a háziasszonyoknak, s az áruellátás, illetve szolgáltatás megfelel-e a követelményeknek.

a tanácskozás els 6 napján zircra, pápára és pápateszérre látogattak, csütörtökön pedig veszprémben értékelik a tapasztalatokat, amelyek alapján országos érdeklődésre számot tartó javaslatokat tesznek majd az országos irányítószervnek./mti/

--

bb. 51. krónikaírók tanácskozása szerencsen

vid fm/il hgy

1970. december 2.

a hazafias népfront borsod megyei bizottságának kezdeményezésére szerdán szerencsen tanácskoztak a borsodi helytörténeti krónika írók.

a krónikaírásnak borsodban régi hagyományai vannak, a 14-ik században tokaj pusztulásáról keletkezett siralmas ének, bocskai izsak tarcal pusztulását elbeszélő krónikája jelenti a kezdetet. a felszabadulás után számos értékes krónika született amelyek részben a felszabadulás eseményeit részben a termelőszövetkezetek fejlődését, a falvak átalakulását öröklítik meg. a helytörténeti kutatás újabb lendületet adott a krónikaírásnak. mindeddig azonban ennek nem voltak szervezett keretei, - mondotta megnyitó beszédében hegyi imre a hazafias népfront borsod megyei bizottságának titkára.

a tanácskozás résztvevőit több előadásra on tájékoztatták az üzemi és termelőszövetkezeti krónikaírás módszereiről./mti/

--

15.40/11

- 36 -

NA 16¹⁵

bb 54. rendőrségi hírek

mm-ju zs hgy

1970. december 2.

zuglóban az amerikai ut 72 szám alatti házban lakásán holtan találták özvegy fábián istvánné 76 éves nyugdíjast és nővérét, özvegy balogh ervinné 86 éves nyugdíjast. a rendőri bizottság a helyszínen megállapította, hogy az egyik idős asszony kinyitotta akonyhai gáztűzhely sütőcsapját, a gázt elfelejtette meggyújtani és kiömlő gáz okozta halálukat.

x x x

a ii. kerületben a mártírok utja és a keleti károly utca kereszteződésénél korom pálné 71 éves nyugdíjas, budapesti lakos menet közben kinyitotta a 6-os villamos ajtaját, a kövezetre zuhant és súlyos sérülést szenvedett.

a iii. kerületben az országut 108 szám előtt hauser péter 40 éves gépkocsiveető, budapesti lakos tehergépkocsival gyorsan hajtott szabálytalanul előzött és összeütközött egy másik teherautóval, majd ezt követően egy dömpérrel. a baleset következtében hauser péter, továbbá maglódi pál 38 éves lakatos és rózsza béla 41 éves lakatos, a tehergépkocsi utasai súlyosan megsérültek. a gépjárművekben jelentős kár keletkezett./mti/

--

bb 56. p.dubois professzor,

k-ju hgy ie

1970. december 2.

a műanyagok mezőgazdasági alkalmazását szorgalmazó nemzetközi szervezet, a cipa elnöke, valamint f.buclon főtitkár budapestre érkezett. a két francia szakember megbeszéléseket folytat a mezőgazdasági és élemezésügyi minisztérium, valamint a magyar agrártudományi egyesület képviselőivel a szervezet legközelebbi nemzetközi kollokviumának előkészítéséről, amelyet 1972-ben budapesten rendeznek./mti/

--

15.42/ju

-37-

NA 16²⁰

bb 55. a szelek elfújták a ködöt - egyelőre még derült marad az idő

i sb/pá.ju ie hgy

1970. december 2.

az óceáni enyhe légtömegek ugyszólván „kisöpörték”, hazánkból a ködöt, szerdán kora délután egyedül nagykanizsáról jelentettek ködképződést, a szerdai felmelegedés nem érte el csak megközelítette a keddi hőmérsékletet, mindössze ferihegyről jelentettek 11 fokot, az ország többi részén általában 7-10 fokig melegedett fel a levegő, s szeleket hajtó óceáni levőgő azonban csak napközben tisztította meg az országot a párák ködtől. szerdán reggel még országszerte ködbe burkolóztak az utak, falvak és városok.

csütörtökére is a szerdaihoz hasonló időjárásra számítanak a meteorológusok, se a széljárás következtében kisebb lesz az éjszakai lehülés és kevesebb a hajnali köd. az országban még mindig az évszakban szokásosnál 2-5 fokkal melegebb az idő, a hét vége felé azonban mérséklődik a szél, s ennek arányában fokozódik a lehülés. így valószínűleg szombatra megszűnik az átlagosnál melegebb időjárás, eléri a decemberi normát. /mti/ kb

bb 57. fényképezőgépek 20-30 százalékkal olcsóbban

i kf/kf-ju ie hgy

1970. december 2.

az ofotért karácsonyra nagyszabású kedvezményes ajánlókért rendez. a z akcióban, december 3-25. között, mintegy 20 000 amugyis olcsó fényképezőgépet és filmfelvevőt árusítanak még olcsóbban az ofotért szaküzletek, a kijelölt áruházak, állami és szövetkezeti boltok.

csütörtökötől 20 százalék kedvezménnyel vásárolható a ljubityelj, a szmena sl típusu fényképezőgép, valamint az auróra és az euróra super filmfelvevő, míg a penti és a pentacon elektra típusu fényképezőgépre 30 százalékos engedményt adnak. /mti/

15.52/ju

-38-

NA 1620

bb 58. közlekedési balesetek

tr-ju zs hgy

1970. december 2.

szerdán délelőtt a x. kerületben a fehér úton a megengedettnél nagyobb sebességgel, figyelmetlenül vezette személygépkocsiját juhász kálmán, 46 éves kőműves kisiparos, az utszegélynek ütközött, majd áttérve a menetirány szerinti baloldalra, összeütközött egy vele szemben szabályosan jövő tehergépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsiban utazó juhász kálmánné 40 éves könyvelő, a helyszínen meghalt, juhász kálmánt súlyos sérüléssel szállították kórházba. a baleset ügyében a rendőrség eljárást indított.

szerdán reggel szombathelyen a sűrű ködben az autóbussz végállomásra beérkező helyi járatu autóbussz összeütközött egy kerékpárossal. a kerékpáros: karlovits jános 44 éves segéd munkás, a sérüléseibe belehalt. a baleset körülményeinek és a felelősség megállapításának vizsgálata folyamatban van.

ócsa község határában arsenie kovacevic 33 éves gépkocsivezető, jugoszláv állampolgár személygépkocsijával összeütközött egy teherautóval. a baleset következtében a személygépkocsi utasi közül todor vujasinovics jugoszláv diplomata életveszélyes, dr. olga atahics 42 éves orvos, jugoszláv állampolgár, valamint a személygépkocsi vezetője súlyos sérülést szenvedett. a baleset körülményeinek és a felelősség megállapításának vizsgálata folyamatban van. /mti/9

bb 59. bolgár katonai küldöttség érkezett hazánkba

k vt/gk--ju zs hgy

1970. december 2.

velko ivanov palin vezérezredes, nemzetvédelmi miniszterhelyettes, politikai főcsoportfőnök vezetésével szerda délután budapestre érkezett a bolgár néphadsereg küldöttsége. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kovács pál vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, tarcsai tiber vezérőrnagy, az mszmp néphadseregi bizottságának első titkára és a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa fogadta. jelen volt az érkezésnél vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete is.

a bolgár katonai delegáció megérkezése után megkoszorúzták a hősök terén a magyar hősök emlékművét és georgi dimitrov szobrát. /mti/

16.20/ju

-39-

NA 1620

bb 60. az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács ülése

t vt/gk-ju zs hgy

1970. december 2.

ilku pál művelődésügyi miniszter elnökletével szerdán ülést tartott az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács. az ülésen részt vettek a tanácsnak a kormány által kinevezett és felkért tagjai, köztük Lázár György munkaügyi miniszter, dr. Horváth István, a Kisz központi bizottságának első titkára, - a tanács társelnökei.

Dr. Markója Imréné, az Igazságügyminiszter első helyettesének előterjesztése alapján megvitatták a készülő ifjúsági törvény tervezetét. a tanács felkérte az igazságügyminisztériumot, hogy azt a témában leginkább érdekelt társadalmi szervezetek bevonásával bocsássa további vitára. a társadalmi szervezetek vitáin elhangzó vélemények, észrevételek figyelembe vételével a tanács ismét napirendre tűzi a törvény tervezetét.

a továbbiakban a tanács elfogadta ügyrendjét és az ifjúságpolitikai célok megvalósítását szolgáló anyagi eszközökről tárgyalt. szükségesnek tartja, hogy a vállalatok és a szervezetek, valamint a helyi tanácsok saját erőforrásaikkal vállalat-janak tevékenyen részt e célok megvalósításából. emellett az ifjúság művelődésének, sportolásának, üdülésének részbeni támogatását szolgálja a központi ifjúságpolitikai alap is, amelynek működési szabályzatát az ülésen ugyancsak elfogadták. /mti/

--

bb 62. román színművészek budapesten

1 szö/tnéöju zs la

1970. december 2.

szerdán a színházművészeti szövetség meghívására budapestre érkezett Emil Liptac, a bukaresti nemzeti színház, valamint Natalia Arsene, a bukaresti Ion Creanga színházművésze, hogy a két ország színművészeti szövetsége között létrejött munkaterv alapján tanulmányozzák a magyar színházak művészeti munkáját. /mti/

--

16.45/ju

-40-

NA 1700

bb.61. eltemették szilágyi sándort

t sz/pá/le/il la

1970. december 2.

az óbudai temetőben mély részvétellel vettek búcsút harcos-társai, munkatársai, barátai, családtagjai szilágyi sándor országgyűlési képviselőtől, a vegyipari szakszervezet főtítkárától, a szot elnökségének tagjától.

a 48. életévében elhunyt szilágyi sándor ravatalánál kegyelettel tiszteltek a szakszervezetek országos tanácsa elnökségének tagjai, a nehézipari minisztérium, a vegyipari üzemek képviselői, a szakszervezetek vezetői. a temetésen részt vett Gáspár Sándor az MSZMP politikai bizottságának tagja, a szot főtítkára, dr. Székér Gyula, a nehézipari miniszter első helyettese, jelen volt a magyar politikai, gazdasági élet nagyszámu képviselője. szilágyi sándor az alelnöki tiszteletet töltötte be a vegyipari szakszervezetek nemzetközi szövetségében, amelynek képviselői és több ország vegyipari szakszervezetének vezetői is eljöttek a temetésre.

Timmer József, a szot titkára mondott búcsúbeszédet a szot elnöksége és az egész magyar szakszervezeti mozgalom, a szervezett dolgozók nevében. méltatta a vegyipari szakszervezet munkájába már 1946-ban bekapcsolódott szilágyisándor tevékenységét, aki fáradhatatlanul dolgozott a magyar vegyipar fejlesztéséért, dolgozónak érdekvédelméért és a szakszervezetek nemzetközi kapcsolatainak ápolásáért.

a sírnál dr. Zádor György, a vegyipari szakszervezet elnöke búcsuzott az elhunytól, munkatársai és a vegyipari dolgozók nevében. /mti/

--

bb. 63. ülést tartott a fővárosi tanács

thi/gg/zs/il la

1970. december 2.

a fővárosi tanács szerdán ülést tartott, amelyen Sarlós Istvánt - aki a népszabadság főszerkesztője lett - felmentette vb elnöki megbízatása alól, s Kelemen Lajos elnökhelyettest bízta meg a vb elnöki teendők ellátásával.

/folyt.köv./
16.50/il

- 41 -

NA 1700

bb. 63.62/ ülést ... folyt./ il

a tanácsülésen németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára meleg szavakkal méltatta sarlós istvánnak a főváros lakossága érdekében, valamint budapest fejlesztéséért kifejtett csaknem egy évtizedes kimagasló tevékenységét, amelyet a tanács jegyzőkönyvben örökített meg. sarlós istván fővárosi tanácsstagként továbbra is részt vesz a tanács testületi munkájában.

a fővárosi tanács ülésén jelen volt dr. papp lajos, a minisztertanács tanácsai hivatalának vezetője és varga péter, az mszmp központi bizottsága közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője./mti/

--

bb 64, tanácskozott az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja

vid/fm-ju la

1970. december 2.

az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja szerdán győrről a megye egészségügyi helyzetéről és a leendő győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola építéséről tanácskozott, az ülésen - amelyen szaló lajos, a megyei tanács vb. elnökhelyettese adott tájékoztatást a megye egészségügyi helyzetéről - résztvett dr. varga istván főorvos, a megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője és dr. szász jános a megyei kórház igazgatója is, akik válaszoltak a képviselőket, illetve a választókat érdeklő kérdésekre.

a képviselők megelegedéssel vették tudomásul, hogy a megyében háromezer alatt van egy orvosra jutó lakosok száma, ami jobb az országos átlagnál, s a megye rendelőintézeteiben is az országos átlagnál több időt fordítanak egy-egy beteg kezelésére.

/ folyt. köv./

17.02/ju

NA 1710

-42-

bb 64. / tanácskozott az ... 1. folyt./-ju

a tanácskozáson ismertették a megye egészségügyének következő ötévs tervét is. a jövő év júniusáig tervtanulmány készül egy győrről építendő 800 ágyas kórház aépítésére, amelynek munkálatai 1974-ben kezdődnek meg. a ötödik ötéves tervben befejezhető építkezés előreláthatólag félmilliárd forintba kerül. jövőre győrről 90 ágyas elme pavilon, csornán pedig új rendelőintézet épül. a következő öt évben husz új orvosi körzetet alakítanak ki, ami lehetővé teszi, hogy 2680-ra csökkentsék az egy orvosra jutó lakosok számát.

az ülésen dr. hegedüs gyula kandidátus, a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola főigazgatója tájékoztatta a képviselőket az épülő győri főiskola helyzetéről. a leendő főiskola helyül kijelölt területen a szanálás már megtörtént, jelenleg a feltöltési munkálatok folynak. elsőként az étkezdés és konyha épületét készítik el, ezt követték a tanulmányi és a kollégiumi épületek. három év múlva a főiskola legnagyobb kara, a közlekedési kar és a távközlési kar első évfolyama már győrről működik. az építkezés teljes befejezése 1976-ra várható. /mti/

--

bb. 65. engels-émlékezés az akadémián

t ms/gk/zs/il la

1970. december 2.

szerdán a magyar tudományos akadémia dísztermében ünnepi ülésen emlékeztek meg a nagy tudós forradalmárról, engels frigyestről, születésének 150. évfordulója alkalmából.

az emlékülésen részt vett és az elnökségben foglalt helyet aczél györgy és nyers rezső, a központi bizottság titkárai, az mszmp politikai bizottságának tagjai, óvári miklós a központi bizottság titkára erdei ferenc, az akadémia főtitkára és szabó imre, az akadémia alelnöke

erdey-gruz tiber az akadémia elnöke megnyitó szavaiban hangsúlyozta: nemcsak a múlt iránti kegyeletből áldozunk engels frigyés emlékének, hanem főleg azért, mert marx-szal együttes életműve a társadalom olyan mértékű átalakulását, olyan hatalmas fejlődését valósította meg, amely példátlan a történelemben. a multa emlékezve mi is jövőnkön kívánunk munkálkodni és engels életművében is a tevékenységünket irányító eszméinkhez keresünk ösztönzést.

/folyt. köv./

- 43 -

17.15/il

NA 1720

bb. 65./ engels ... folyt./ 11

az ünnepi előadást friss istván akadémikus tartotta, engels a tudós forradalmár - a forradalmár tudós, címmel.

engels óriás volt, a gondolkodó erő, a szenvedély és a jellem, a sokoldalúság és a tudományosság óriása, mélyen benne élt kora politikai harcainak kellős közepében, állást foglalt a proletariátus mellett és részt vett küzdelmeiben egy életen át.

az előadó ezután átteintést adott a nagy tudós forradalmár életútjáról materialista és kommunista világnézetének kialakulásáról. ennek első jelentkezése 24 éves korában írt „a nemzetgazdaság vázlata, című munkája, a tökéletes melés éles kritikája, amely

etől kezdve tevékenységük összefonódik, együtt alkotják meg a tudomány és a gyakorlatnak azt a kiemelkedő épületét, amelyet marxizmusnak hívunk. együttműködésük négy évtizeden át tart ezután. a tudományos szocializmus alapjait már 1845-46-ban lefektetik a német ideológiában. ragyogó megnyilatkozása kettejük közös munkájának a 48-as forradalmak előestéjén megjelent kommunista kiáltvány.

amit engels 27 éves koráig alkotott, ide értve „a munkásosztály helyzete angliában, című jelentős művét is, az a 19. század első felének jelentős forradalmárai és tudósai közé emelte, de a tudós és a forradalmár tevékenységének java csak ezután következik. franciaországból való kutatása után marx-szal együtt dolgoznak és indítják meg a neue rheinische zeitungot. de engels nemcsak tollal küzd, hanem akcióteret dolgoz ki a felkelés számára. részt vesz a badenpfalzi forradalmi hadsereg irányításában és nagy személyes bátorságot tanúsít több csatában.

a továbbiakban marx és engels angliai működését jellemezte, majd arról szólt, hogy engels, mint ragyogó cikksorozata is tanúsítja katonai szakemberré is kiképezte magát, abban a tudatban, hogy az eljövendő forradalomnak katonai vezetőkre is szüksége lesz. ugyanakkor határtalan érdeklődést tanúsít a nyelvtudomány és a természettudományok iránt. tudós forradalmárrá azonban mégsem ezek a széles körű tanulmányok teszik, hanem az a munka, amelyet marx oldalán a forradalom tudományának, a tudományos szocializmusnak megteremtéséért és elterjesztéséért végez. ott van az 1. internacionáléban, majd az önálló munkás-tömegpártok létrehozásáért folytatott harcban. a politikai és gazdasági harc mellett azonban mindig hangsúlyozza az elméleti harc fontosságát és igyekszik általánossá tenni azt a felismerést hogy a szocializmus tudomány, amelyet meg kell tanulni,

/folyt.köv./

- 44 -

17.18/11

NA 1730

bb .65./ engels ... 2. folyt./ 11

friss istván a továbbiakban méltaita engels elméleti munkásságának nagyszabású alkotását, az anti-dühringet, majd „a tőke, marx halálával abbamaradt kötetének befejezésében kifejtett nagy jelentőségű tevékenységét.

egész élete példa az elmélet és a gyakorlat, a szó és a tett egységére. szelleme páratlanul sokoldalú, munkabírása és szorgalma példátlan volt. mindez együtt tette naggyá. a nemzetközi munkás-mozgalomnak egyik legnagyobb alakja, s ezzel már besoroltuk az emberiség nagyjai közé - fejezte be tetszéssel fogadott előadását friss istván.

ezután földesi tamás, a filozófiai tudományok doktora „enleges a filozófus, címmel adott elő, tőkei ferenc, a filozófiai tudományok doktora pedig ~~engelsnek~~ a filozófia jövőjéről vallott nézeteit foglalta egybe. pál lenárd akadémiai levelező tag engels és a természettudományok kapcsolatairól, mérei gyula, a történettudományok doktora pedig engelsről a tudósról adott képet. /mti/

--

bb 66. a megyei díjbevétele csaknem háromszorosát fizetik az idén kártérítésre szabotcsban - az állami biztosító sajtótájékoztatója

tné-j fm la

1970. december 2.

bár az idei év még be sem fejeződött, minden eddiginél többet, 600 millió forintot meghaladó összeget fizettek ki szabotcs-szatmárban kártérítésre, - közölték a z állami biztosító megyei igazgatóságának szerdai sajtótájékoztatóján. az idei árvízjárok végleges megállapítását és kifizetését december 31-ig fejezik be, de már eddig a termelőszövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak 215 millió forint kártérítést állapítottak meg és utaltak ki. a lakosság tulajdonában lévő lakóépületekben okozott károkért és kitelepítési térítésként összesen 100 millió forint kártérítést állapítottak meg.

/folyt. köv./

17.37/ju

-45-

NA 1731

bb 66. / a megyei... 1. folyt./-ju

az idén a jégkárok is igen jelentősek voltak, csupán ezen a címen a termelőszövetkezeteknek és állami gazdaságoknak majdnem 200 millió forint kártérítést adtak, mident egybevetve ebben az évben az állami biztosító megyei évi díjbevételének várhatóan csaknem háromszorosát fizetik ki különböző címeken kártérítésekre. /mti/

-.-

bb 67. a textilipar rekonstrukciójáról tárgyalt a textilipari szakszervezet központi vezetősége

ol/gas-ju ie la

1970. december 2.

a hazai textilipar történetében eddig egyedülálló műszaki fejlesztés valósul meg a következő évtizedben, s jelentős része - a belföldi árualap bővítését és a növekvő export-kötelezettségek teljesítését célzó mintegy 12 milliárd forint értékű rekonstrukció - a negyedik ötéves terv időszakára esik, éppen ezért tárgyalta különös gonddal a textilipari dolgozók szakszervezetének szerdai központi vezetőségi ülése - amelyen részt vett földi László a könnyűipari miniszter elsőhelyettese és dr. bakos zsigmond miniszterhelyettes is - az iparág ötéves tervét és az 1971-es év feladatait, a nagy arányú rekonstrukcióhoz kell igazítani a szakszervezet tennivalóit is, amelyek sajátos követelményt állítanak a mintegy 140 ezer textilipari dolgozó érdekeit képviselő tömegszervezet elé.

a központi vezetőség megállapította: a helyi szakszervezeti bizottságoknak segítenők kell a vállalati tervek előkészítésében, és elkell érniök, hogy azokban megfelelően érvényesüljön a munkakörülmények javítása. az ötéves terv során egyre növekvő feladatoknak ugyanis csak akkor tudnak a dolgozók hiánytalanul eleget tenni, ha szociális és munkakörülmények is igazodnak az egyre magasabb színvonalu technikához. a következő öt év alatt a gépparknak előreláthatólag mintegy 50 százaléka cserélődik ki, s már az új gépek munkába állítása előtt gondoskodni kell az azokat működtető munkások kiképzéséről.

/ folyt. köv./

17.45/ju

-46-

MF-1800

bb 67. / a textilipar... 1. folyt./-ju

a szakszervezet korábbi jelzéseit figyelembe véve a rekonstrukció kormány szintű jóváhagyása során lehetővé tették, hogy a jelenleg még a nem megfelelő szociális ellátású vállalatok a termelő beruházásokkal párhuzamosan javíthassák a szociális és munkakörülményeket. ennek elérése azonban a vállalati szakszervezeti bizottságok tevékenységéből is függ.

a központi vezetőség ülése megtárgyalta az 1969/70 évi kollektív szerződés végrehajtásának tapasztalatait, s az 1971-ben megkötendő öt évre szóló kollektív szerződés előkészületeit is. /mti/

-.-

bb 68. aláírták a magyar-ndk egészségügyi munkatervet

t ms/tr-ju zs la

1970. december 2.

szerdán az egészségügyi minisztériumban dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese és dr. l. mecklinger professzor, államtitkár, az ndk egészségügyi miniszterének első helyettese aláírta a magyarország és a német demokratikus köztársaság közötti egészségügyi együttműködési egyezmény 1971-72. évi munkatervét.

az ünnepélyes aláírásnál jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, valamint a minisztérium számos vezető munkatársa, s dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. az aláírás után az egészségügyi miniszter fogadást adott a vendégek tiszteletére.

x x x

dr. l. mecklinger az mti munkatársának elmondta: tanácskozásunkon áttekintettük a legutóbbi két évben végzett közös munkát, és úgy találtuk, hogy a két ország egészségügyi és orvos tudományi kapcsolatai igen nagymértékben fejlődtek. nagy számban került sor tudományos munkatársak cseréjére, s hasznosnak bizonyult az is, hogy középfoku egészségügyi dolgozóink, ápolónőink stb. cseréjét is megvalósítottuk.

/ folyt. köv./

18.03/ju

-47-

MF-1800

bb 68. / aláírták a ... 1. folyt./-ju

- az előttünk álló két évben szeretnénk ezeket a kapcsolatokat még jobban elmélyíteni. fokozott mértékben kívánjuk kicserélni az orvostudományi kutatásban és a gyakorlati egészségügyi munkában szerzett tapasztalatainkat, amnyival is inkább, mert a két országnak hasonló a problémái a lakosság egészségügyi ellátásában és az orvostudomány fejlesztésében.

- nagy jelentőséget tulajdonítunk a tudományos intézetek szerződés alapján történő együttműködésének. arra törekszünk, hogy a tudományos fejlődésről mindkét ország tudományos munkatársai, orvosai a helyszínen tájékozódhassanak tudományos rendezvények kölcsönös meglátogatása útján.

- megállapodtunk a különleges ellátásra szoruló betegek cseréjében is. így az erre rászoruló ndk állampolgároknak módjuk lesz igénybe venniük egyes magyar gyógyintézeteket, és gyógyhelyeket, a magyar állampolgárok előtt pedig ugyanilyen lehetőség áll nyitva az ndk hasonló intézményeiben.

- ezuton is köszönetet mondok delegációnk nevében azért a bizalomteljes baráti légköréért, amelyben tanácskozásainkat folytattuk, azért a segítségért, amelyben a magyar népköztársaság részesített bennünket abban a küzdelmünkben, hogy országunk teljes jogu tagja legyen az egészségügyi világszervezetnek. - zárta nyilatkoatát dr. L. mecklinger. /mti/

--

bb 70. gáspár rezső,

k ms/gg-ju zs la

1970. december 2.

akadémiai levlelő tag szerdán tartotta székfoglaló előadását „explicit rendszám-függő elméletek”, címmel. /mti/

--

18.15/ju

-48-

M 1820

bb. 74. németh gyula karmester

k fe/gk/il la

1970. december 2.

szerdán kubába utazott. a magyar karmester havannában két alkalommal lép a közönség elé és brahms-műveket vezényel. /mti/

--

bb. 69. békemozgalmi kitüntetés

1 tf/gk/zs/il la

1970. december 2.

az országos béketanács enöksége ráski sándor református püspöknek, 50. születésnapja alkalmából a békemozgalomban kifejtett eredményes munkássága elismeréseképpen a magyar békemozgalom kitüntet 8 jelvényét adományozta. szerda délután nyújtotta át a kitüntetést a hazafias népfront székházában - har-mati sándor, az országos béketanács alelnöke. jelen volt az ü-nepségen miklós imre, az állami egyházügyi hivatal első elnök-helyettese, sebestyén nándorné, az országos béketanács titká-ra, dr. káldy zoltán evangélikus püspök, a béke világtanács tagja. /mti/

--

bb. 72. letartoztatták a hüvösvölgyi gyujtogatót

ggzs/il la

1970. december 2.

november 26-án éjjel az uttörő vasut hüvösvölgyi állomá-sán tűz keletkezett. a helyszíni vizsgálat megállapította, hogy a diesel rendszerű motorkocsikból ismeretlen tettes a gázolajat a szerelőaknába engedte és meggyújtotta. a rendőrség széleskörű nyomozás után megállapította, hogy a bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható ambrózi jános, 45 éves büntetett előéletű fűtőházi segédmunkás.

/folyt.köv./
18.23/11

- 49 -

M 1820

bb. 72./ letartoztatták ... folyt./ il

a kihallgatás során ambrózi a bűncselekmény elkövetését beis-
merte: munkatársaival állandó nzeteltérése volt, és így akart
rajtuk bosszút állni. ambrózi jánost, aki cselekményével je-
lentős anyagi kárt okozott a rendőrség előzetes letartozta-
tásba helyezte, és ügyében a vizsgálatot tovább folytatja./
/mti/

---

bb. 71. magyar siker a nemzetközi gyorsíróversenyen magdeburg-
ban

i tf/gk/zs/il la

1970. december 2.

öt ország kilenc városának magdeburgban rendezett nemzet-
közi gyorsíróversenyén második helyezést érte el budapest csa-
pata: dr. kappa györgy, dr. kiss károly és fodor antal. a ver-
senyt drezda csapata nyerte. harmadik helyen a varsóiak végez-
tek. a további sorrend: prága, lipcse, berlin, pozsony, magde-
burg és szófia.

a versenyt a német gyorsírási és gépirási társaság rendez-
te. a négy német és a további öt európai nagyváros mindegyikét
három főnyi gyorsírócsapat képviselte. érdekessége volt a ver-
senynek, hogy mindegyik csapat tagjai ugyanazt - a szocia-
lista államok nemzetközi beruházási bankjáról szóló - szöveget
sztenografáltak, saját anyanyelvükön. minden nyelven tíz percig
tartott a diktátum, percenként fokozódó sebességgel. a magyar
diktátum az első percben 257 szótagos sebességgel volt, majd
percenként 23 szótaggal fokozódott és az utolsó percben 465 szó-
tagot kellett rögzíteniük a beszédiróknak.

külön értékelték az egyéni és külön a csapatok által produ-
kált teljesítményeket. az egyéni versenyben dr. kappa györgy a
harmadik helyezést ért el, miután a diktátumot teljes terjedele-
mében áttette /rajtakívül a 27 versenyző közül még két drezdai
gyorsírónak sikerült kézírásba áttennie a „szuperszónikus”,
fokozódott diktátumnak mind a tíz percét. magyar részről érde-
kessége volt még a versenynek, hogy új diktáló mutatózott be:
kudor zoltánné - beszédtechnikailag és a sebesség szempontjá-
ból egyaránt hibátlan produkcióval./mti/

18.30/11

- 50 -

MF 1825

bb 73. a nemzetközi tbc unió szakorvosainak tanulmányutja szol-
nokon

vid-ju fm la

1970. december 2.

a nemzetközi tbc unió világméretű programot hirdetett a tü-
dőbetegségek megelőzésére. hazánk a korányi frígyes tbc tüdő-
gyógyász társaság útján csatlakozott az unió által meghirdetett
gyógyszeres megelőző mozgalomhoz. erre a célra három tudó-gon-
dozót, illetve gyógyintézetet jelöltek ki : a szolnokit, a jász-
berényit és a vácit.

a nemzetközi tbc unió kilenc tagországának hazánkban
tanulmányokat folytató szakorvosai szerdán szolnokon ismerked-
tek azokkal a módszerekkel, amelyeket a tüdőbetegségek megelő-
zése céljából alkalmaznak. a megyében országos viszonylatban
kiemelkedően szervezték meg a lakosság szűrővizsgálatát. a
széleskörű felvilágosító munka, a rendszeres megelőzés eredmé-
nyeként a megye lakosságának széles rétegeit világosították
fől a megelőzés fontosságáról és minimálisra csökkent a tbc-
ben megbetegedettek száma.

a szolnoki és a jászberényi tüdőgondozóban végzett
munka, az ott alkalmazott tudományos, megelőző módszer igen
eredményes és ezér országszerte követésre méltó. a közeljövő-
ben hazánk különböző gyógyintézeteiből szolnokra és jászberény-
be viszik tanulmányutra a tbc-gondozó intézetek orvosait, ápo-
lónóit. tervbe vették, hogy a nemzetközi tbc unió munkaprogram-
jának megfelelően - az ország huszonnégy tbc-gondozó intézetében
is bevezetik a nemzetközi méretű megelőző vizsgálati módsze-
reket. a szolnok megyei tapasztalatokról elismerően nyilatkozott
dr. paul steinbrück, az ndk tbc kutató intézetének igazgatója,
a nemzetközi méretekben folyó megelőző vizsgálat elnöke is. /mti/

---

bb 75. komárom megyei vezetők és képviselők találkozója a fővá-
rosi egyetemeken tanuló megyei fiatalokkal

vid-fm/tné-ju la

1970. december 2.

érdekes összejövettel rendezett szerdán budapesten a
marx károly közgazdaságtudományi egyetem, a hazafias népfőnt
komárom megyei és budapesti bizottsága, valamint komárom megye
és a budapesti 61 számú választókerület képviselőcsoportja.
a komárom megyei vezetők és az országgyűlési képviselők a-
zokkal a megyei fiatalokkal találkoztak, akik a fővárosban kü-
lönöző egyetemeken és főiskolákon tanulnak.
/ folyt. köv./

18.30/ju

-51-

MF 1825

bb 75. / komárom megyei... 1. folyt./-ju

salamon hugóné, országgyűlési képviselő, a tatabányai városi tanács vb. elnökhelyettese tájékoztatta a fiatalokat a megye gazdasági, társadalmi és kulturális helyzetéről, az eredményekről, a gondokról és a tennivalókról. elmondta, hogy a munka minden területén nagyon sok lehetőség várja a fiatalokat, hiszen a megye gazdasági élete jelentősen fejlődött, és fejlődik a következő tervszakaszban is.

tájékoztatta a leendő seakembereket többek között arról, hogy a megye ipara változat

anul jelentős helyet foglal el az országi gazdasági életében. így például a hazai barnaszén-termelés 37.7, a cementtermelés 40.2 a tetőfedő- és aszbeszt-cement, a vegyszerek termelésének 100 százalékát a megye üzemei adják. a nemzeti jövedelem 5 százalékát a komárom megyében termelik meg. elmondta a képviselő, hogy a megye jóminőségű barnaszénre a következő öt éves tervben is változatlan mennyiségben lesz szükség. tovább fejlődik a vegyipar és ezen belül is legnagyobb mértékben a vegyszár-gyártás. befejezéshez közeledik lábatlanon az öt éves terv legnagyobb hazai könnyűipari beruházása, a lábatlani vékonypapírgyár építése.

beszámolt salamon hugóné arról is, hogy a harmadik öt éves tervben több mint 11.000 lakás épült a megyében, s nagy erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy a következő tervszakaszban is minál több lakás épüljön, és különös gondot segítik a fiatal házasok otthon-alapítását. elmondta, hogy a megyében élő több mint 10 ezer értelmiségi dolgozó tudása legjavát igyekszik nyújtani. ezt bizonyítják azok az alkotások és azok a tudományos eredmények, amelyek nemcsak a megye, hanem az ország határain túl is ismertek. az értelmiségiek emellett mind nagyobb részt vállaltak a közéletben, a kultúra, a tudományos tevékenységben. arra számítanak, hogy ebből a munkából a fővárosban tanuló megyei diákok hazatérésük után részt vállaltak majd és alapos szaktudás birtokában fiatalos lendülettel dolgoznak.

a nagy érdeklődéssel kísért tájékoztató után a megye vezetői hét csoportban szakmájuk szerint vitatták meg a fiatalokkal helyzetüket, elképzeléseiket, és közölték, hogy valamennyiüket megfelelő munkakör várja. érdekes eszmecsere alakult ki az egyes szakmák távlatairól. a fiatalok elmondották, hogy termelési gyakorlatukat is legszívesebben ott folytatnák, ahol majd dolgoznak és diploma munkájukat is abban a témakörben szeretnék elkészíteni. több csoport megbeszélésen megegyeztek abban, hogy mindezekről kellő időben tájékoztatják majd a fiatalokat. /mti/

18.40/ju

NA 18⁴⁰

-52-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1970. november 2.

a bb 65- számú hír / engels- emlékülés az akadémián/ 2. folyt. harmadik bekezdésének ötödik sorától a szöveg helyesen:

.. mérei gyula, a történettudományok doktora pedig engelsről, a történettudósról adott képet. /mti/

--

bb 76. időjárásjelentés

gg-ju la

1970. november 2.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szerdán este 19 órakor:

enyhe marad az idő

változóan felhős, enyhe idő. szórványosan kisebb esők. mérsékelt, napközben megélnékülő délnyugati, nyugati szél, reggel ködképződés, néhány helyen ködszítálás.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4-9 fok között. /mti/

--

bb 77. ifjúsági szolidaritási gyűlés kecskeméten

vid/fm-ju la

1970. november 2.

a kisz,, elítéljük az imperializmust,, akciója keretében ifjúsági gyűlést rendeztek szerdán kecskeméten. a gyűlésen - amelyen németh ferenc, a városi kisz-bizottság titkára mondott beszédet, - részt vett nguyen dinh can, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének titkára. /mti/

(P)

--

19.20/ju

-53-

NA 19²⁰

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 63. sz. hírünk /ülést tartott ... f. lyt./ 2. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

/mti/ ...tanácsi hivatalának e l n ö k e és varga péter, az ...

--

bb. 78. a magyar vöröskereszt

fk/zs/il la

1970. december 2.

szerdán utnak indította daccába a kelet-pakisztáni szökőár életben maradt áldozatai megsegítésére az első segélyszállítmányt. a malév repülőgép nagymennyiségű takarót, lepedőt és vitaminokat vitt a rászorulóknak. /mti/

--

bb. 79. egyórás sorompózár a 31-es busz vonalán

t sl/gg/il la

1970. december 2.

szerdán délután a rákosszentmihályi füredi utcai máv sorompónál körülbelül egy óra hosszat várakoztak a 31-es buszok, egyéb járművek és a gyalogosok, míg végre a sorompó szabad utat engedett.

mint a budapesti máv igazgatóság főmenetirányítója elmondotta, a sorompó hidépítési munkák, illetve az e munkákhoz szükséges daruszerelvények tolatása miatt voltak kénytelenek ilyen hosszú ideig zárva tartani. a munkákat befejezték, így a hosszadalmas sorompó-zár nem ismétlődik meg. /mti/

--

20.13/il

- 54 -

Nr 20¹¹

bb 80. kisiklott egy 67-es villamos - személyi sérülés nem történt

t sl/gg-ju la

1970. december 2.

szerda délután fél hat óra tájban a szarvas téren kisiklott a pest felé haladó egyik 67-es villamos motorkocsija, ezért e vágányon körülbelül 40 percig szünetelt a forgalom. személyi sérülés nem történt.

a kisiklást az idézte elő, hogy egy korábban kiszertelt váltónyelvet, amelyet elszállításig a sín mellé helyeztek, valaki a sín közvetlen közelébe lökött, s az a villamos alá szorulva a motorkocsit léterítette pályájáról. /mti/

--

v

21.25/ju

-55-

Nr 2/30

- v e g e -

bb 81. a magyar újságírók országos szövetségében

gg-ju la

1970. december 2.

komlóssy erzsébettel, az állami operaház magánénekesnőjével nagyszámú közönség jelenlétében folytatott beszélgetést szerdán szamek tamás újságíró az operaéneklés ars poeticájáról. a művész nő legkedvesebb szerepeiből összeállított decca és qualiton sztereo felvételek is bemutatásra kerültek. /mti/

..

-56-

21.35/ju

- v e g e -

NA

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. december 3.

bb 1. mi újság a margit-hid budai hidfőjénél? - körbe ,, rése-
lik ,, a leendő végállomást - vízbetöréstől védik a munkaterü-
letet

i pr/tr-ju zs la

1970. december 3.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

néhány nap múlva új szakasz kezdődik a szentendrei hév
vonal meghosszabbításának munkálataiban: az építők hozzálátnak
a leendő munkaterületet körülfogó vízvédő fal még hiányzó ré-
szének felhúzásához.

mint ismeretes, a kelet-nyugati metro vonal első budai
állomása a batthyány téren lesz - a tér a számítások szerint
egy-két évn belül buda egyik legforgalmasabb közlekedési cso-
mópontjává válik. 1972 végén itt már naponta 50.000-nél többen
szállnak metróra. később az Óbuda, a Békásmegyeri és az Arany-
hegyi lakótelepek megépülte, illetve az észak-dél gyorsvasút ü-
zembehelyezése után a batthyány téri metro állomás kiinduló
forgalma naponta - egyirányban - csaknem 90.000 főre növeke-
szik. az utasok kényelmét szolgálja majd, hogy közvetlen kap-
csolatot trementenek a hév és a metro között: a hév vonalat 1.200
méterrel meghosszabbítják, s az új szakaszt a kereg alá vezetik.
a margithid előtt a föld alá bujó hév szerelvények végállomá-
sát a batthyány téren alakítják ki: a 120 méter hosszú perono-
kat rövid folyósó köti majd össze a metro felszín alatti csar-
nokával, ahonnan az utasok mozgólépcsővel juthatnak le a mély-
állomásra. a hév-nek még egy kereg alatti állomása lesz, köz-
vetlenül a margithid budai hidfőjénél. erről az állomásról lép-
csőt vezetnek a hidfőben kialakítandó aluljáróba, ahonnan újabb
lépcsőn juthat fel az utas a hidon közlekedő villamosokhoz.

/ folyt. köv. /

NA

-1-